



Evaluační zpráva

**Připravenost základních škol
a gymnázií na výuku
podle revidovaného RVP**

Zpráva vznikla v rámci činnosti projektu NPO 3.1. – Digi

Evaluační zpráva, Přípravenost základních škol a gymnázií na výuku podle revidovaného RVP

Vydal Národní pedagogický institut České republiky, 2022

© NPI ČR 2022

Obsah

Úvod	4
1. Hlavní zjištění	5
2. Doporučení vyplývající ze zprávy	6
3. Cíl šetření a použítá metodologie	7
3.1. Charakteristika vzorku	7
4. Zkušenosti škol, které již začaly ve škol. roce 2022/23 vyučovat dle revidovaného RVP	8
4.1. Koordinace změny	8
4.2. Průběh revize.....	10
4.3. Řízení změny.....	12
4.4. Náročnost změny.....	12
4.5. Připravenost na výuku	13
4.6. Personální a učební zdroje	15
5. Postoje a podmínky na školách, které ještě nezačaly s výukou podle revidovaného RVP	18
5.1. Připravenost na výuku	21
6. Dosavadní podpora a potřeby pro připravenost k revizi RVP	25
6.1. Plán podpory do dalšího období.....	32
Zdroje.....	35

Úvod

Evaluační zpráva Připravenost základních škol a gymnázií na výuku podle revidovaného RVP shrnuje výsledky dotazníkového šetření realizovaného v průběhu září 2022 s cílem zmapovat situaci na základních školách a gymnáziích, týkající se postojů, podmínek a potřeb pro zavádění revize RVP. V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno 4601 základních škol a gymnázií. Na dotazník reagovalo 1984 škol, z čehož nebylo 387 dotazníků vyplněno úplně.

V úvodních kapitolách evaluační zprávy jsou shrnuty hlavní zjištění z dotazníkového šetření a na ně navazující doporučení dalšího postupu.

Další kapitoly zprávy pak podrobněji seznamují s výsledky dotazníkového šetření. Kapitola 3 popisuje použité metody sběru dat a návratnost dotazníkového šetření. V kapitole 4 jsou prezentovány výsledky části dotazníku zaměřeného na zkušenosti škol, které již do roku 2022/23 začaly vyučovat dle revidovaného RVP. V rámci kapitoly se zaměřujeme na koordinaci a řízení změny ve škole. Dále je pojednáno o náročnosti realizovaných změn ve školách, připravenosti učitelů jednotlivých předmětů a dále o personálních či učebních zdrojích. V kapitole 5 jsou prezentovány postoje a podmínky ve školách, které ještě nezačaly vyučovat dle revidovaného RVP. Poslední kapitola 6 pak poskytuje z dotazníkového šetření vyplývající vyhodnocení dosavadní podpory realizované pro školy. V kapitole je popsáno, jednak jaké kroky školy na základě podpory realizovaly a dále pak o jaký typ podpory by školy měly do dalšího období zájem.

1. Hlavní zjištění

Revize rámcových vzdělávacích programů se do jisté míry potýká i se systémovými nedostatky českého školství, jako je nedostatek učitelek a učitelů. Tento nedostatek se projevuje také nedostatkem kvalifikovaných učitelek a učitelů informatiky v některých školách. Základní školy a gymnázia se výrazně odlišují v míře personálního zabezpečení pro výuku dle revidovaného RVP. Jistá odlišnost panuje také v případě technického vybavení. Z analýzy vyplývá, že ještě přibližně polovina dotázaných škol potřebuje ještě vylepšit své technické vybavení.

Analýza dále zaznamenala, že část škol změnu ŠVP odkládá na pozdější termín. Primárním důvodem je především potřeba delšího časového období k přípravě na změny, jejich prodiskutování a příprava učitelů. V doplňujících volných odpovědích jsme pak zaznamenali i to, že školy nechtějí v relativně krátkém časovém období upravovat vzdělávací dokumenty vícekrát a vyčkávat na revize RVP.

Průběh a koordinace revize ŠVP jsou na mnohých školách postaveny především na jedné osobě, kterou bývá ředitelka nebo ředitel.

Za nejvýznamnější problém období implementace změn RVP ve školách považujeme pocit nedostatečné připravenosti učitelů a učitelek v oblasti výuky digitálních kompetencí. Nejméně připravení jsou podle ředitelky a ředitelů vyučující na prvním stupni základních škol. Potřeba vzdělávání učitelů a učitelek je patrná i napříč všemi předměty 2. stupně ZŠ a gymnázií, proto by podpora vzdělávání učitelek a učitelů měla být plošná.

Podpůrné materiály zveřejněné na webech nejsou samy o sobě pro školy dostatečnou podporou pro lepší připravenost na výuku digitálních kompetencí. Učitelé a učitelky se potřebují naučit, jak s materiály pracovat a jak rozvíjet digitální kompetence žáků a žaček, a to především prostřednictvím přímé podpory.

Účast na vzdělávacích akcích v rámci podpory od NPI ČR je školami považována za přínosnou. Nejvíce přínosné jsou vzdělávací akce z hlediska orientace ve změnách RVP v oblasti ICT a přehledu potřebných úprav výuky nové informatiky.

Z pohledu konkrétních aspektů přínosnosti pro zavedení konkrétních změn můžeme konstatovat, že větší podíl škol se na změny teprve připravuje, nebo je naopak již má zavedené či jejich zavedení neplánuje. Pokud školy změny zaváděly, častěji si vystačily samy nebo využily asistence jiné organizace než NPI ČR. Podporu od NPI ČR školy nejčastěji využívaly pro změnu obsahu výuky informatiky či samotného zavedení výuky nové informatiky a pro úpravu ŠVP.

Podporu školy nejčastěji vyhledávají v e-mailových nabídkách a na webech vzdělávacích organizací. Podporu od NPI ČR pro zavádění a výuku dle revidovaných RVP plánují využít více než dvě třetiny dotázaných škol. Nejžádanější je podpora v oblastech vzdělávání učitelů a učitelek pro podporu v oblasti digitálních kompetencí a specializované vzdělávání pro učitele a učitelky informatiky. Co se týče formy podpory, školám vyhovují spíše ty, které jsou časově nenáročné, jako je online vzdělávání v krátkém formátu, videomateriály s metodikami nebo inspiracemi do výuky a záznamy webinářů. Patrný je důraz na praktické využití informací.

2. Doporučení vyplývající ze zprávy

Zjištění:

Koordinace změn ŠVP v téměř polovině škol **provádí jedna osoba**, nejčastěji ředitelka nebo ředitel školy. Úprava ŠVP je považována za náročný proces, který obnáší velkou administrativní zátěž. Zátěž na školách je dána i potřebou se v rámci pedagogického sboru domluvit na změnách ŠVP. Je tady nutná spolupráce celého pedagogického sboru vedená osobou lídra změny.

Doporučení:

Zaměřit se na rozvoj týmové práce a dialogu v pedagogickém sboru pro tvorbu a využívání revidovaného ŠVP. Pomocí vzdělávacích akcí vést školy k práci s ŠVP jako k práci se živým dokumentem, který je výsledkem vzájemné diskuze pracovníků školy. Podpořit školy ke kvalifikovanému vzdělávání ICT metodiků a koordinátorů ŠVP, kteří by měli pomáhat se zavedením změny.

Zjištění:

Vysoká míra **nepřipravenosti učitelů a učitelek** v oblasti rozvoje digitálních kompetencí. Nedostatek kvalifikovaných učitelů informatiky a nedostatek finančních prostředků ve školách, aby mohly o tyto pozice rozšířit pedagogický sbor.

Doporučení:

Plošná podpora prostřednictvím vzdělávacích akcí pro učitele a učitelky v oblasti rozvoje digitálních kompetencí žáků, a to ve všech předmětech gymnázií a druhého stupně ZŠ. Zvýšená podpora pro učitele na prvním stupni ZŠ. Vedení podpory prostřednictvím on-line vzdělávání kratšího formátu s důrazem na praktické aktivity do výuky. Průběžná evaluace akcí se zaměřením na mapování konkrétních potřeb učitelek a učitelů.

Zjištění:

Učební materiály na podporu výuky digitálních kompetencí **nenapomáhají školám v pocitu připravenosti na výuku**.

Doporučení:

Zaměřením se na přímou podporu učitelů a učitelek prostřednictvím vzdělávacích akcí a jejich párování s poskytovanými učebními materiály. Učební materiály mohou sloužit jako doplněk ke vzdělávání, ale při samostatném prezentování cílové skupině bez doplňujícího vzdělávání nepřinášejí kýžený efekt pro zavedení digitálních kompetencí.

3. Cíl šetření a použitá metodologie

V září 2022 Národní pedagogický institut České republiky realizoval dotazníkové šetření na téma připravenost škol na výuku podle revidovaného RVP. Cílem šetření bylo zmapování situace na základních školách a gymnáziích, týkající se postojů, podmínek a potřeb pro zavádění revize RVP. Zaměření otázek se odvíjelo od toho, zda školy již ve školním roce 2022/2023 vyučují podle revidovaného RVP, nebo tuto revizi odkládají na pozdější dobu.

Školy, které již vyučují podle nového RVP, byly doptávány na své zkušenosti se zaváděním revize, co se týká: náročnosti přípravy, koordinace změn, řízení změn a situace s ohledem na personální a učební zdroje. Školy, které ještě nezačaly vyučovat podle revidovaného RVP, byly dotazovány na bariéry a důvody odkladu revize, na míru připravenosti pro výuku digitálních kompetencí a nové informatiky a podmínky ve škole.

K vyplnění dotazníku bylo osloveno vedení všech základních škol v České republice. Základní soubor tedy činil 4601 škol. Na dotazník reagovalo 1984 škol, z čehož nebylo 387 dotazníků vyplněno úplně.

Výsledná návratnost analyzovaného vzorku je 35 %, při započtení i částečně vyplněných dotazníků pak 43 %.

3.1. Charakteristika vzorku

K vyplnění dotazníku byly vyzvány všechny základní školy a gymnázia v České republice, návratnost dotazníkového šetření pak činila 35 %. Z pohledu analýzy dat rozlišujeme vzorek na školy, které již začaly vyučovat podle revidovaného RVP, a školy, které se připravují na výuku podle revidovaného RVP.

Převážná část vzorku začala s výukou dle revidovaného RVP. Analyzovaný soubor tvoří 73 % základních škol a 65 % gymnázií, které již vyučují podle revidovaného RVP. Právě zkušenosti s přípravou na výuku a výukou dle revidovaného RVP jsou základní osou analýzy, proto je analyzovaný vzorek rozdělen dle tohoto parametru.

Tab. 1: Charakteristika vzorku podle zkušenosti s výukou podle revidovaného RVP

	ZŠ (N=1554)		Gymnázia (N=162)	
	N	%	N	%
Vyučují dle revidovaného RVP	1110	71	105	65
Nevyučují dle revidovaného RVP	444	29	57	35

4. Zkušenosti škol, které již začaly ve škol. roce 2022/23 vyučovat dle revidovaného RVP

Jako první představíme výsledky analýzy za školy, které již vyučují podle revidovaného RVP. Přibližně třetina vzorku (38 %) základních škol začala s výukou dle revidovaného RVP v předchozím školním roce. Čtvrtina škol (26 %) začala s výukou dle revidovaného RVP v části ročníků ve školním roce 2022/23, 36 % škol pak s výukou dle revidovaného RVP začalo ve školním roce 2022/23 ve všech ročnících.

V případě gymnázií je poměrová část škol, která ještě nezačala s výukou dle revidovaného RVP, přibližně o 10 % vyšší, než je tomu v případě základních škol, a zároveň je i menší část vzorku, která již vyučovala podle revidovaného RVP v roce 2021/2022. Z celkového počtu škol, které vyučují podle zrevidovaného RVP, má 37 % škol již zkušenosti ze školního roku 2021/2022.

Tab. 2: Kdy jste začali vyučovat dle revidovaného RVP?

	ZŠ (N=1110)		Gymnázia (N=105)	
	N	%	N	%
září 2021	417	38	33	31
září 2022 v části ročníků	291	26	72	69
září 2022 ve všech ročnících	402	36		

4.1. Koordinace změny

Z velké části stojí koordinace změny ŠVP na ředitelích a ředitelkách škol, ti častokrát svoji roli spojí i se specializovanou činností koordinátora ŠVP. Z odpovědí v dotazníkovém šetření se nám nepodařilo důkladně zjistit, nakolik jsou tyto dvě role propojené do jedné osoby a nakolik zajišťuje činnosti koordinátor ŠVP. Z dotazníkového šetření však vyplývá, že u 37 % škol v souboru má koordinaci ŠVP na starosti pouze jedna osoba. Tato zátěž na jednu osobu se projevuje dále i v rychlosti zavádění změn v oblasti nové informatiky a digitálních kompetencí na školách. Školy, které koordinují změny v ŠVP v týmech, se častěji pustily do revize ŠVP.

Významnou roli hraje i obsazení pozice koordinátora ŠVP v zavádění zmíněných změn. Tato role není na školách tak častá, ve školním roce 2019/20 mělo jenom 15 % všech mateřských, základních a středních škol obsazenou pozici koordinátora ŠVP (MŠMT 2020). Výrazné rozdíly mezi školami, které se do zavádění změn pustily, a těmi, které se připravují, jsou i v začlenění ICT metodika k revizi ŠVP. V případě gymnázií se tyto rozdíly ještě prohlubují.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že na základních školách i gymnáziích má koordinaci ŠVP na starosti primárně ředitel školy, a to bez rozdílu toho, zda školy vyučují dle revidovaného RVP, nebo ne. V případě základních škol, které již vyučují dle revidovaného RVP, je dále výraznější role koordinátora ŠVP (49 % škol), zástupce ředitele (35 %) a ICT metodika/koordinátora (též 35 % škol). V nejmenší míře má naopak koordinaci ŠVP na starosti menší tým (7 % škol).

V případě gymnázií, která již s výukou dle revidovaného RVP začala, je silná role ředitele (52 %), koordinátora ŠVP (50 %) a ICT metodika/koordinátora (48 %). V nejmenší míře má naopak koordinaci ŠVP stejně jako v případě ZŠ na starosti menší tým (6 % škol).

Tab. 3: Osoby koordinující ŠVP na základních školách a gymnáziích podle toho, zda vyučují podle revidovaného RVP

	Celkem		Vyučují dle revidovaného RVP		Nevyučují dle revidovaného RVP	
Základní školy						
	N = 1553	%	N = 1110	%	N = 443	%
Ředitel/ ředitelka	1043	67	738	66	305	69
Zástupce ředitele	529	34	392	35	137	31
Koordinátor ŠVP	701	45	548	49	153	35
ICT metodik/koordinátor	489	31	388	35	101	23
Učitel informatiky	393	25	302	27	91	21
Menší tým s rozdělenými působnostmi	116	7	76	7	40	9
Gymnázia						
	N = 162	%	N = 105	%	N = 57	%
Ředitel/ ředitelka	93	57	55	52	38	67
Zástupce ředitele	74	46	45	43	29	51
Koordinátor ŠVP	82	51	52	50	30	53
ICT metodik/koordinátor	75	46	50	48	25	44
Učitel informatiky	63	39	41	39	22	39
Menší tým s rozdělenými působnostmi	13	8	6	6	7	12

K tvorbě plánu rozvoje školy v digitální oblasti se rozhodly přibližně tři čtvrtiny základních škol a 85 % gymnázií ze vzorku.

V případě základních škol se na tvorbě dokumentu nejčastěji podílela jenom jedna pověřená osoba (41 %). Ve 28 % případů se na tvorbě plánu podílela skupina pověřených osob a pouze na 9 % škol se na tvorbě plánu podílí většina pracovníků školy. Jenom ojediněle školy využily služeb externích subjektů.

V případě gymnázií se na tvorbě dokumentu pak nejčastěji podílela skupina pověřených osob (42 %) či jenom jedna pověřená osoba (38 %). Pouze ve 3 % škol se na tvorbě plánu podílí většina pracovníků školy. Jenom ojediněle školy využily služeb externích subjektů.

Tab. 4: Tvorba plánu rozvoje v digitální oblasti podle toho, zda vyučují podle revidovaného RVP

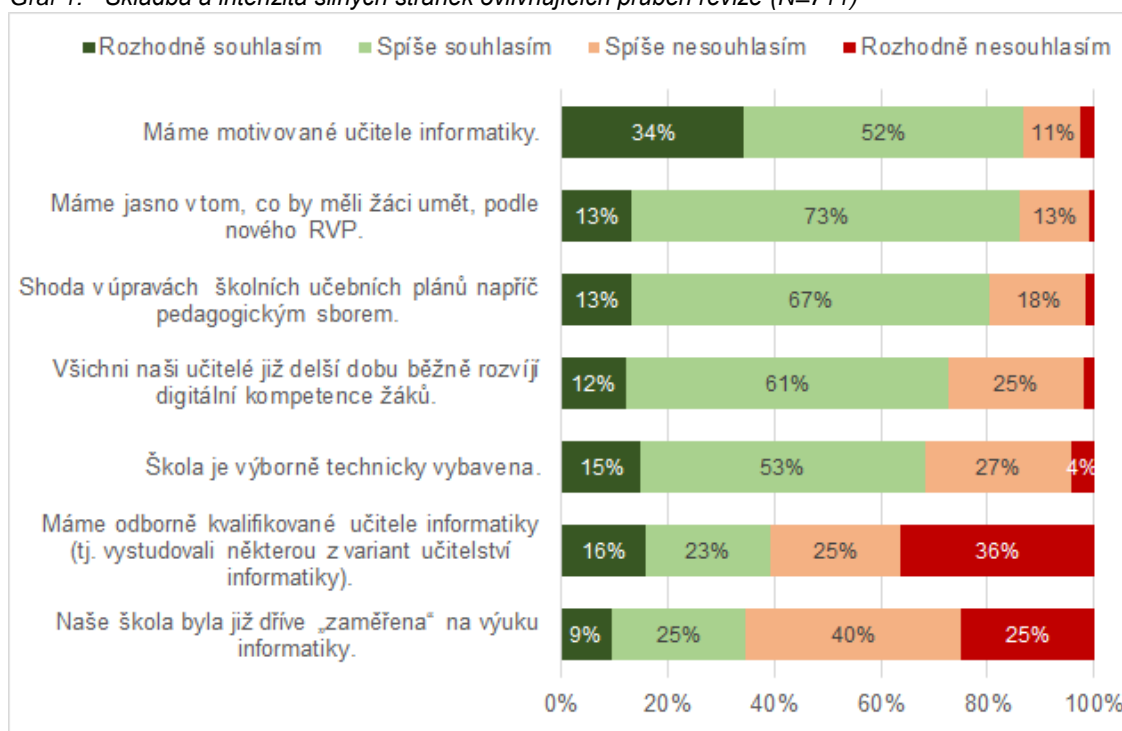
	Vyučují dle revidovaného RVP		Nevyučují dle revidovaného RVP	
Základní školy				
	N = 1057	%	N = 434	%
Plán tvoří pověřená osoba	431	41	139	32
Plán tvoří skupina pověřených osob (z řad učitelů, vedení školy)	292	28	101	23
Nemají plán rozvoje v digitální oblasti	235	22	133	31
Na tvorbě plánu se různými způsoby podílí většina pedagogických pracovníků školy	90	9	56	13
Plán tvoří externí subjekt	9	1	5	1
Gymnázia				
	N = 99	%	N = 56	%
Plán tvoří pověřená osoba	38	38	17	30
Plán tvoří skupina pověřených osob (z řad učitelů, vedení školy)	42	42	29	52
Nemají plán rozvoje v digitální oblasti	15	15	6	11
Na tvorbě plánu se různými způsoby podílí většina pedagogických pracovníků školy	3	3	3	5
Plán tvoří externí subjekt	1	1	1	2

4.2. Průběh revize

Pozitivní zprávou je, že školy vnímají vybrané silné stránky ovlivňující průběh revize nebo se s nimi identifikují. Téměř všechny školy uvedly, že vnímají alespoň nějakou oblast jako svoji silnou stránku, a řada škol označila vícero silných stránek.

Jedna třetina (34 %) škol uvedla, že disponuje motivovanými učiteli a učitelkami informatiky, což je zároveň nejčastěji označený silnější aspekt revize. Paradoxně k této situaci ale školy relativně často také uváděly, že nedisponují odborně kvalifikovanými učiteli a učitelkami informatiky (viz dále). Tuto situaci je možné chápat tak, že učitelé informatiky ve škole jsou sice motivovaní, ale je jich relativně málo. Zároveň je možný také výklad, že si školy uvědomují sílu personálního zabezpečení a oceňují motivaci pedagogického sboru, zároveň jsou si ale vědomy nedostatku odborně kvalifikovaných učitelů a učitelek informatiky napříč českým vzdělávacím systémem.

Graf 1: Skladba a intenzita silných stránek ovlivňujících průběh revize (N=711)



Dalším pozitivem je, že školy ve velké míře deklarují, že **rozumí samotným cílům revize a mají jasno v tom, co by měli žáci umět podle revidovaného RVP**. Porozumění revizi považujeme za jeden ze základních předpokladů jejího úspěchu. Po zavedení pojmu kompetence do českého vzdělávacího systému se otevřela diskuse jednak o významu (co kompetence jsou), jednak jak kompetence rozvíjet (Česková 2021). Nejproblematictější bodem je, že někteří učitelé a učitelky nemají osvojené metody, jak kompetence žáků rozvíjet (ibid). Z tohoto hlediska sebevědomé stanovisko¹ o tom, že školy mají jasno, co by měli žáci a žačky umět, je příznivou informací. Je dobré dodat, že školy, které se do rozvíjení digitálních kompetencí a výuky nové informatiky pustily, patří jenom ojediněle ke školám, které jsou zaměřeny na výuku informatiky. Přibližně dvě třetiny škol takto zaměřeny nejsou (65 % součet kategorií spíše a rozhodně souhlasím).

Dalšími velmi deklarovanými silnými stránkami škol je pak také shoda v úpravách školních učebních plánů napříč pedagogickým sborem (80 % součet kategorií spíše a rozhodně souhlasím) či to, že učitelé již rozvíjí digitální kompetence žáků (73 % součet kategorií spíše a rozhodně souhlasím). Naopak

¹ V datech byly identifikovány protichůdné odpovědi, kdy odpovídající osoby volily jako vysokou míru souhlasu s daným výrokem v silných i slabých stránkách, případně se spíše přiklíněly k souhlasnému stanovisku jako silné nebo slabé stránky a v opačném případě zcela souhlasily. Jednalo se o devět identifikovaných nelogických odpovědí.

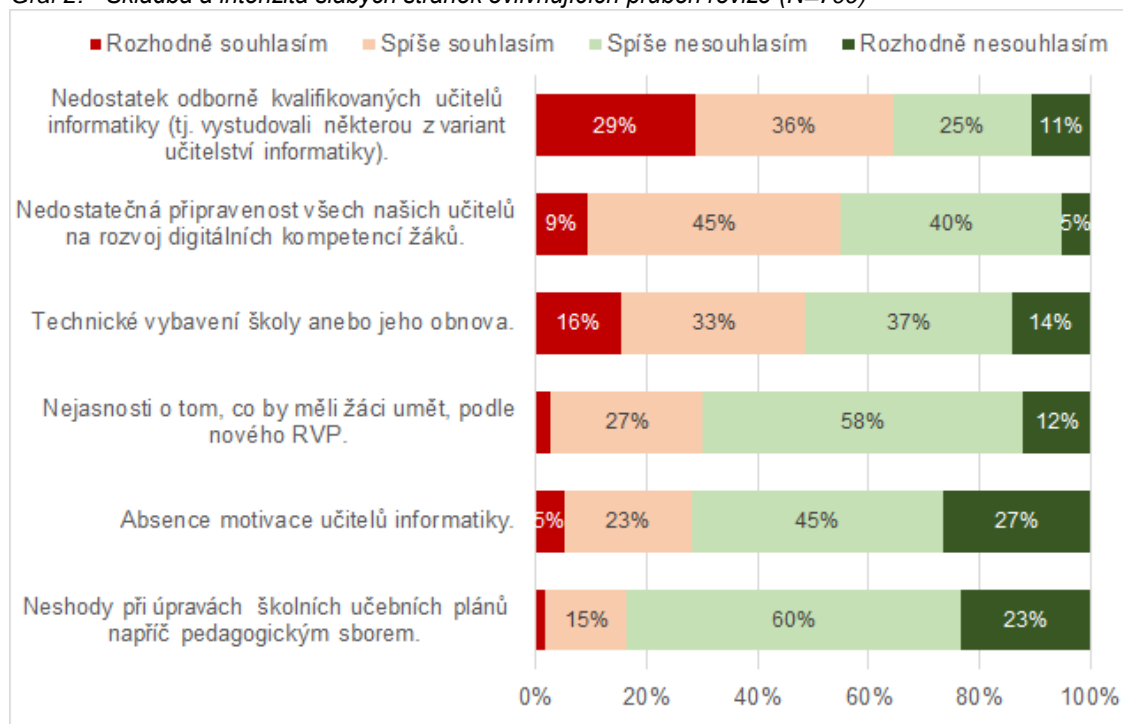
v menší míře pak školy deklarovaly, že mají kvalifikované učitele informatiky (39 % součet kategorií spíše a rozhodně souhlasím).

Slabé stránky škol pak shrnuje následující graf. V grafu je opět patrné, s kolika vybranými slabými stránkami se školy identifikovaly. Nejčastějším problematickým aspektem jsou **personální kapacity**. Školám **chybí učitelé a učitelky informatiky** (65 % součet rozhodně souhlasím a spíše souhlasím) a zbytek pedagogického sboru **není dostatečně připraven na výuku digitálních kompetencí** (54 % součet rozhodně souhlasím a spíše souhlasím). Zde nacházíme zdánlivě paradoxní situaci v tom, že přibližně polovina škol, které výše deklarovaly už dřívější rozvíjení digitálních kompetencí žáků a žaček, se necítí dobře připravena v rozvoji dané oblasti u žáků a žaček.

Tuto situaci lze vysvětlit z několika pohledů. Prvním možným vysvětlením je, že požadavky plynoucí z revize v současnosti překračují vlastní kompetence učitelů a učitelek rozvíjet žáky a žačky v digitální oblasti. Tomu odpovídá i pozitivní hodnocení jasnosti v tom, co by měli žáci a žačky umět. Cílům revize školy rozumějí, ale nejsou ještě dostatečně připraveny. Druhé možné vysvětlení je ve zkrácení odpovědi na otázku o dosavadním rozvoji digitálních kompetencí žáků a žaček. Tyto odpovědi mohou být nadhodnoceny, a to kvůli situaci, kdy školy dlouhou dobu vyučovaly distančně a byly do značné míry odkázané na využívání digitálních technologií, které do té doby nebyly součástí výuky. V tomto období nepochybně došlo na školách k rozvoji v digitální oblasti, avšak nemůžeme zcela jasně hovořit o cíleném rozvoji digitálních kompetencí všech žáků a žaček. Obě vysvětlení nejsou v protikladu, naopak se doplňují. Z tohoto důvodu je potřeba vnímat více potřebu podpory učitelů a učitelek v jejich schopnostech rozvíjet digitální kompetence žáků a žaček.

Další výrazněji zastoupenou slabou stránkou, kterou školy vnímají, je technické vybavení nebo jeho obnova. Naopak relativně dobrá situace panuje v případě pochopení toho, co by žáci měli umět, motivace učitelů informatiky a shody na úpravách školních učebních plánů. Tato zjištění tak odpovídají deklarovaným silným stránkám škol.

Graf 2: Skladba a intenzita slabých stránek ovlivňujících průběh revize (N=709)



4.3. Řízení změny

Z pohledu řízení změny nás zajímalo, jak užitečné byly modelové ŠVP a ukázky učebních osnov. Otázkou tedy bylo, nakolik tyto materiály školy využívaly. Ptali jsme se v tomto ohledu pouze škol, které změnu zaváděly od září 2022.

Ukázalo se, že v případě základních škol byly modelové ŠVP relativně často využívány. Polovina škol, které na otázku odpověděly, uváděla, že modelové ŠVP pro ně byly inspirativním materiálem, a 39 % škol uvedlo, že modelové ŠVP využívaly během příprav svých dokumentů hodně. Pouze pro 2 % škol nebyly modelové ŠVP využitelné, a to hlavně proto, že na části škol měli žáci speciální požadavky na individuální přístup. Části škol pak nevyhovovala struktura, která neodpovídala rozložení a možnostem systému INSPIS.

Na gymnáziích převažoval inspirativní charakter těchto dokumentů (53 %), ale 21 % o modelových ŠVP nevědělo. Je třeba dodat, že školy, které využívaly tyto dokumenty, zároveň nevyjadřovaly nižší náročnost příprav revize ani nižší náročnost příprav učebních osnov.

Tab. 5: Využívání modelového ŠVP pro informatiku podle typu škol

	ZŠ (N=682)		Gymnázia (N=70)	
	N	%	N	%
Ano, modelový ŠVP využili hodně	268	39	12	17
Ano, modelovým ŠVP se inspirovali	338	50	37	53
Ne, modelové ŠVP nebyly pro školy použitelné	11	2	6	9
Ne, o modelových ŠVP nevěděli	30	4	15	21
Ne, ŠVP si umí udělat sami	35	5	-	-

V případě ukázek učebních osnov jsou v rámci kategorie základních škol materiály pro školy využitelné. Celkem 80 % škol s nimi již pracuje nebo částečně chce pracovat. S materiály je málo seznámeno 18 % škol a nevěděla o nich pouze 2 % škol.

U gymnázií je pak obeznámenost s materiály nižší. 29 % škol s nimi není seznámeno a 7 % škol o nich nevědělo. S materiály ve větší míře pracuje nebo plánuje ve větší míře pracovat 10 % gymnázií.

Tab. 6: Využívání ukázek učebních osnov pro rozvoj digitálních kompetencí podle typu škol

	ZŠ (N=680)		Gymnázia (N=70)	
	N	%	N	%
Ano, chtějí s nimi hodně pracovat/ už s nimi hodně pracuji	114	17	7	10
Některé z nich využijí/ některé již využívají	431	63	38	54
O tomto zdroji zatím nevěděli	12	2	5	7
S těmito materiály zatím nejsou moc seznámeni	123	18	20	29

4.4. Náročnost změny

V rámci dotazníkového šetření nás dále zajímalo, jak školy a jejich vedení hodnotí náročnost přípravy na výuku podle revidovaného RVP a jak celkově hodnotí školy náročnost úpravy ŠVP. Z analýzy vyplývá, že náročnost příprav je ve vztahu k náročnosti úprav ŠVP². Přičemž samotné přípravy jsou školami hodnoceny jako o něco méně náročné. Nejtěžší složkou příprav je samotná tvorba a úprava ŠVP.

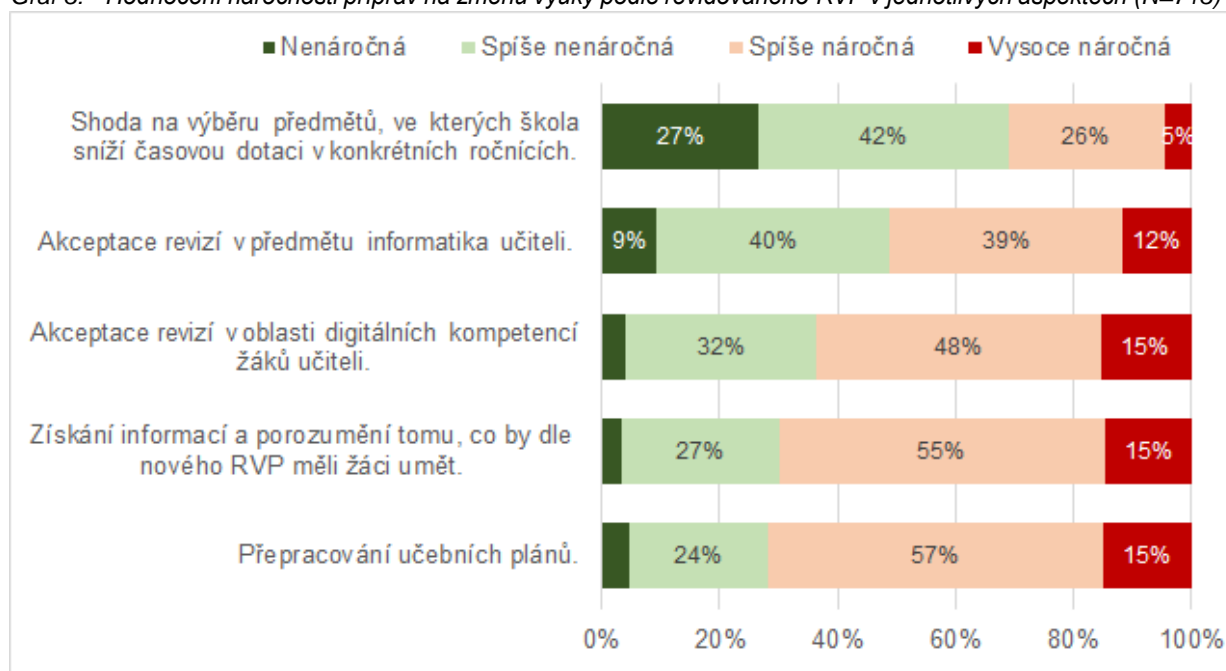
Nejsilnější vztah mezi celkovou náročností a jednotlivými dimenzemi přípravy na výuku jsme zaznamenali v otázkách přepracování učebních plánů a získání informací a porozumění tomu, co by dle nového RVP měli žáci umět (přičemž školy, které využívaly ukázky učebních osnov, nevykazovaly nižší míru náročnosti příprav pro výuku podle revidovaného RVP).

Z jednotlivých aspektů příprav na změnu výuky podle revidovaného RVP se jako nejméně náročná projevuje shoda na výběru předmětů, ve kterých škola sníží časovou dotaci v konkrétních ročních

² Korelační koeficient je 0,34

(69 % součet nenáročná a spíše nenáročná). Téměř polovina (49 %) škol pak také za méně náročnou považovala akceptaci revizí v předmětu informatika. Naopak jako náročné je hodnoceno přepracování učebních plánů (72 % součet vysoce náročné a spíše náročné) a získání informací o tom, co by dle nového RVP měli žáci umět (70 % součet vysoce náročné a spíše náročné).

Graf 3: Hodnocení náročnosti příprav na změnu výuky podle revidovaného RVP v jednotlivých aspektech (N=713)



4.5. Přípravenost na výuku

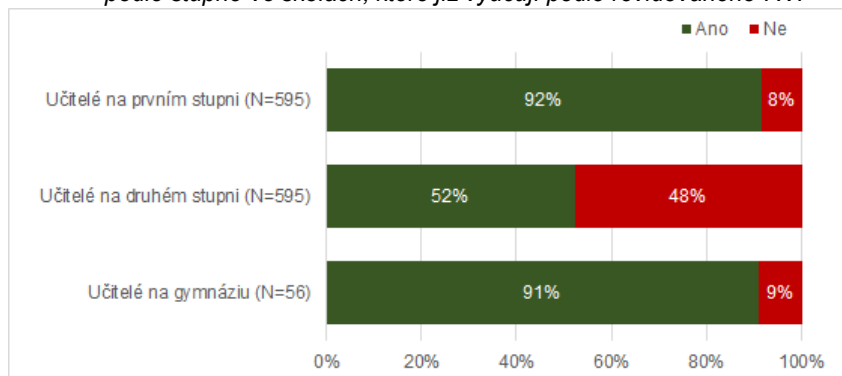
V této části zprávy se věnujeme připravenosti učitelů a učitelek na výuku nové informatiky a rozvoje digitálních kompetencí žáků a žaček. Pro účely evaluace byly využity nepřímé odpovědi, což znamená, že na míru připravenosti učitelů jednotlivých předmětů byli dotazováni ředitelé a ředitelky škol.

V případě základních škol, které již vyučují dle revidovaného RVP, respondenti uvedli, že jsou učitelé spíše (76 %) či zcela (15 %) připraveni na rozvoj digitálních kompetencí žáků. V případě gymnázií jsou pak učitelé spíše připraveni v 61 % škol a zcela ve 22 % škol; 15 % škol pak uvedlo, že učitelé spíše nejsou připraveni.

Tab. 7: Nakolik je vaše škola připravena na rozvoj digitálních kompetencí žáků? (ZŠ N=699, gymnázia N=72)

	Vyučují dle revidovaného RVP		Nevyučují dle revidovaného RVP	
	N	%	N	%
Základní školy				
Učitelé a učitelky jsou zcela připravení	104	15	15	3
Učitelé a učitelky jsou spíše připravení	531	76	232	53
Učitelé a učitelky jsou spíše nepřipravení	62	9	186	42
Učitelé a učitelky jsou zcela nepřipravení	2	0	6	1
Gymnázia				
Učitelé a učitelky jsou zcela připravení	16	22	6	11
Učitelé a učitelky jsou spíše připravení	44	61	25	45
Učitelé a učitelky jsou spíše nepřipravení	11	15	25	45
Učitelé a učitelky jsou zcela nepřipravení	1	1	0	0

Graf 4: Potřeba podpory učitelů a učitelek pro výuku digitálních kompetencí podle stupně ve školách, které již vyučují podle revidovaného RVP

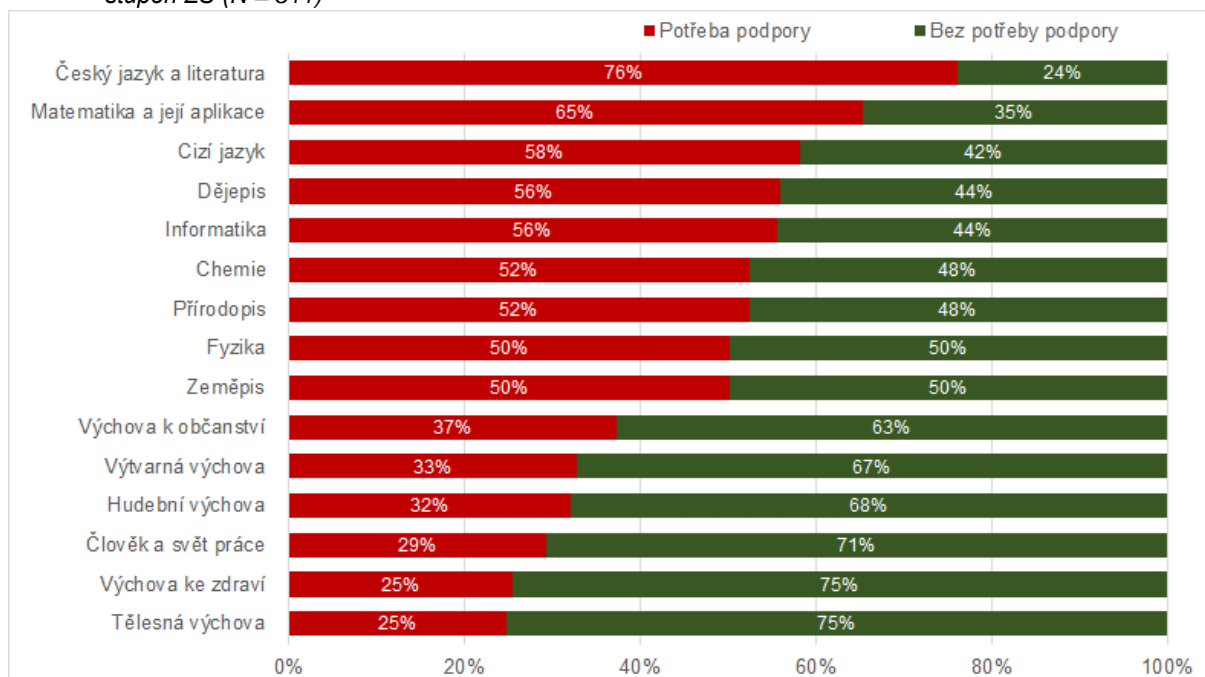


Nejnižší připravenost pedagogického sboru pak cítí vedení škol v případě prvního stupně základních škol (v 92 % škol by učitelé potřebovali další podporu) a následně pak v případě učitelů a učitelek na gymnáziích (v 91 % škol by učitelé potřebovali další podporu).

Z hlediska předmětů, ve kterých dle hodnocení ředitelů potřebují **učitelé druhého stupně ZŠ** další podporu pro rozvoj digitálních kompetencí žáků, je patrná nejvýraznější potřeba podpory v českém jazyce a literatuře (potřebu podpory vyjádřilo 76 % škol) a dále v matematice (65 %).

Více než 50 % škol dále vyjádřilo potřebu podpory ve výuce cizích jazyků (58 %), dějepisu (56 %), informatiky (56 %), chemie (52 %) a přírodopisu (52 %), 50 % škol dále vyjádřilo potřebu podpory v rozvoji digitálních kompetencí žáků ve fyzice a v zeměpise.

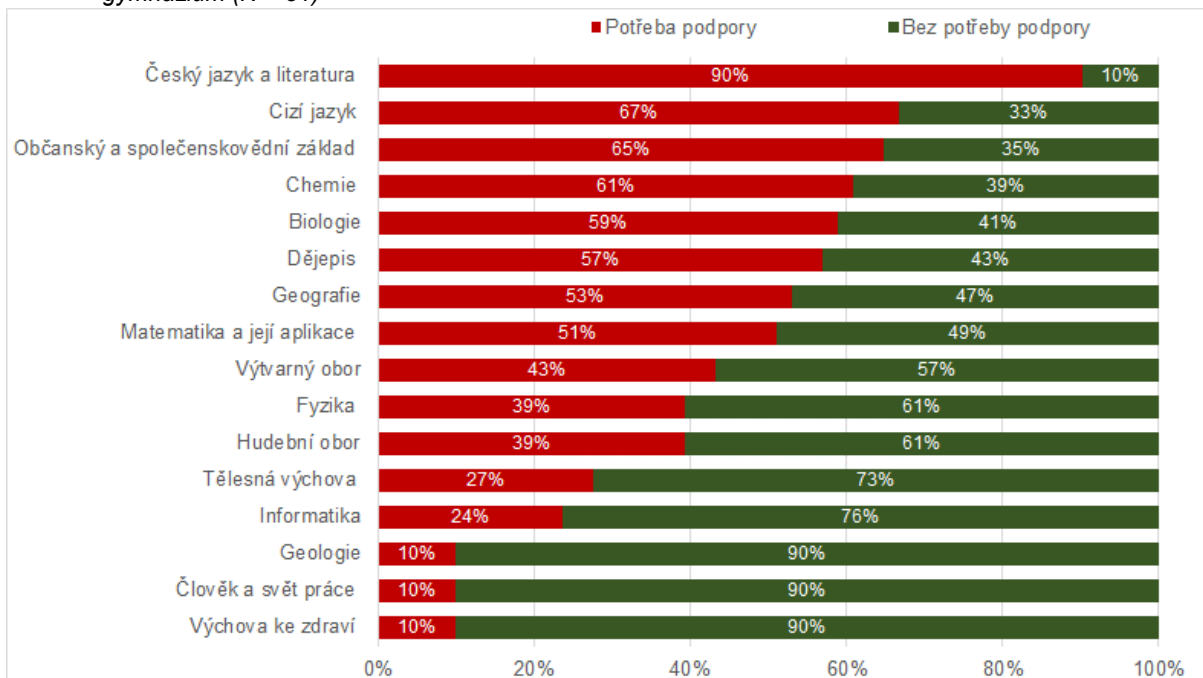
Graf 5: Skladba předmětů, ve kterých učitelé potřebují podporu pro výuku digitálních kompetencí žáků, druhý stupeň ZŠ (N = 311)



Menší podíl škol vyjadřoval pak potřebu podpory rozvoje digitálních kompetencí žáků v předmětech: výchova k občanství (37 %), výtvarná výchova (33 %), hudební výchova (32 %), člověk a svět práce (29 %), výchova ke zdraví (25 %) a tělesná výchova (25 %). Nižší vyjádření potřeby podpory v těchto předmětech však pravděpodobně bude způsobeno spíše tím, že v rámci nich rozvoj digitálních dovedností žáků nebude vnímán jako natolik klíčový.

Z hlediska předmětů, ve kterých dle hodnocení ředitelů potřebují **učitelé gymnázií** další podporu pro rozvoj digitálních kompetencí žáků, je patrná nejvýraznější potřeba podpory v českém jazyce a literatuře (potřebu podpory vyjádřilo 90 % škol) a dále v cizím jazyce (67 %), v oblasti občanského a společenskovedního základu (65 %).

Graf 6: Skladba předmětů, ve kterých učitelé potřebují podporu pro výuku digitálních kompetencí žáků, gymnázium (N = 51)



Více než 50 % škol dále vyjádřilo potřebu podpory ve výuce chemie (61 %), biologie (59 %), geografie (53 %) a matematiky (51 %). Menší podíl škol pak vyjadřoval potřebu podpory rozvoje digitálních kompetencí žáků v předmětech výtvarných (43 %), ve fyzice (39 %) a v předmětech hudebních (39 %). Přibližně čtvrtina škol vyjádřila potřebu podpory v rámci tělesné výchovy (27 %) a informatiky (24 %).

Pouze 10 % škol pak potřebuje podporu rozvoje digitálních kompetencí v geologii a v předmětech člověk a svět práce a výchova ke zdraví. Nižší vyjádření potřeby podpory v těchto předmětech však pravděpodobně bude způsobeno spíše tím, že v rámci nich rozvoj digitálních dovedností žáků nebude vnímán jako natolik klíčový. V případě informatiky může být potřeba podpory do jisté míry naplněna.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro určení adresnosti nelze určit jasná kritéria, ačkoli se ukazuje, že pro výuku výchov je o něco nižší nutnost podpory. Avšak tuto skupinu učitelů a učitelek nedoporučujeme vynechat nebo upozadovat míru podpory v této oblasti. Potřeba podpory je pak deklarována hlavně v předmětech, ze kterých následně žáci vykonávají další zkoušky.

4.6. Personální a učební zdroje

Nedostatek učitelů a učitelek ve školách patří k současným výzvám, kterým čelí školství. Predikce do budoucna ukazuje prohlubování tohoto problému. Učitelky a učitelé s aprobací informatiky jsou přitom jedni z nejméně poptávaných (Maršíková, Jelen: 2019). Revize RVP tak mohla tlak na potřebu učitelek a učitelů ještě podpořit. Po seznámení se s obsahem revize 58 % škol ze vzorku vyhodnotilo, že mají dostatek učitelů/učitelek informatiky. Lze tedy konstatovat, že školy se výrazně liší v podmínkách a značná část škol potřebuje navýšit počet vyučujících (nejenom) informatiky.

Na 204 školách potřebovali v souvislosti s revizí navýšit počet vyučujících. Z toho ve 101 školách po seznámení s revizí hledali učitele informatiky a našli je, přičemž 21 těchto škol dříve ve zprávě hodnotilo jako výrazně slabou stránku nedostatek kvalifikovaných učitelů a učitelek informatiky. Neúspěšných škol při hledání kvalifikovaných vyučujících bylo 103, z nichž 65 škol také považovalo za výrazně slabou stránku nedostatek kvalifikovaných učitelů a učitelek informatiky ve škole.

V případě možnosti jiné odpovědi školy uváděly, že přeškolují jiné učitele ve škole, a to buď z kapacitních důvodů, kdy není možné najmout další učitele, či z důvodu nedostatku učitelů s touto aprobací. Dále školy mají neaprobované učitele informatiky či dlouhodobě hledají posily do pedagogického sboru.

Tab. 8: Museli jste v souvislosti s revizí RVP hledat další učitele informatiky pro vaši školu? (N= 741)

	N	%
Ano, po seznámení se s revizemi hledali další učitele, ale zatím neuspěli	103	14
Ano, po seznámení se s revizemi hledali další učitele a našli je	101	14
Měli dostatek učitelů informatiky	432	58
Jiné	105	14

V rámci otázek na personální obsazenost škol jsme se dále ptali na pozici ICT metodika či koordinátora.

Tab. 9: Obsazenost pozice ICT metodika/koordinátora podle typu škol a (ne)zahájení výuky podle revidovaného RVP

	Vyučují dle revidovaného RVP		Nevyučují dle revidovaného RVP	
	N	%	N	%
ZŠ	911	84	302	69
Gymnázia	100	97	45	80

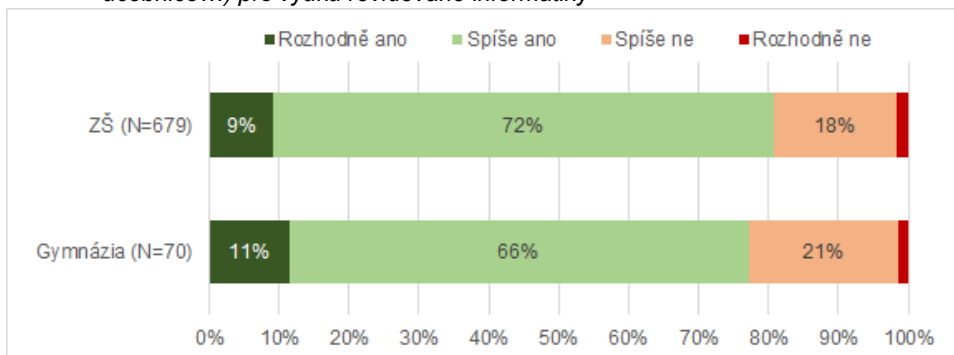
Školy, které začaly výuku podle revidovaného RVP, mají častěji obsazenou pozici koordinátora/metodika ICT. V případě základních škol je v 84 % škol obsazena pozice ICT metodika a v případě gymnázií

se pak jedná o 97 % škol, které již vyučují dle revidovaného RVP.

V případě obsazené pozice ICT metodika se jedná často o školy, které jsou personálně lépe vybaveny. Dle dat MŠMT v roce 2020/2021 mělo ze všech škol 35 %³ škol metodika ICT a 14 %⁴ osoby se specializovanou činností koordinace v oblasti ICT (MŠMT 2020).

V další části šetření zaměřeného na realizaci změny ve školách jsme se respondentů ptali, nakolik jsou vybaveni zdroji pro výuku revidované informatiky a pro rozvoj digitálních kompetencí žáků. Jak základní školy, tak gymnázia vnímají dostatečnou vybavenost výukovými materiály pro výuku revidované informatiky (ZŠ 81 % rozhodně a spíše ano a gymnázia 77 % rozhodně a spíše ano). Přibližně pětina škol se pak potýká s nedostatkem materiálů v této oblasti.

Graf 7: Míra souhlasu s dostatečnou vybaveností učebními zdroji (výukové materiály, učebnice...) pro výuku revidované informatiky

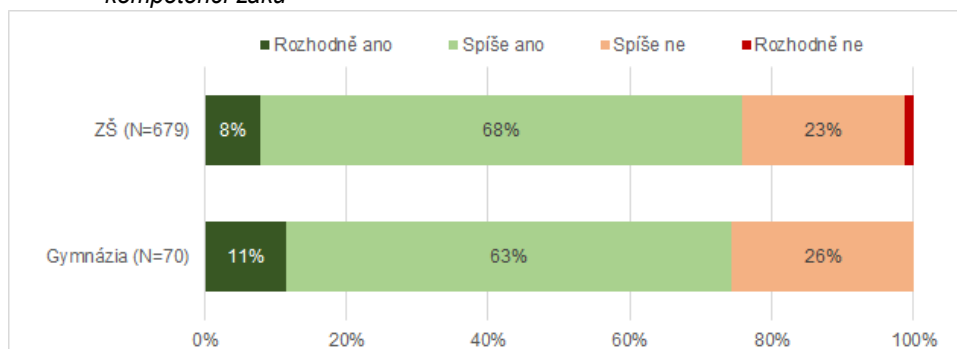


V případě rozvoje digitálních kompetencí pociťují tři čtvrtiny gymnázií i základních škol dostatek zdrojů pro rozvoj digitálních kompetencí. Přibližně čtvrtina škol se pak potýká s problémem nedostatku učebních zdrojů pro rozvoj digitálních kompetencí.

³ V 3053 školách měli obsazenou pozici ICT metodika.

⁴ V 1277 školách měli osobu se specializovanou činností koordinace v oblasti ICT.

Graf 8: Míra souhlasu s dostatečnou vybaveností učebními zdroji pro rozvoj digitálních kompetencí žáků



V souvislosti se zdroji a materiály nepřímé podpory jsme se ptali na využívání stránek revize.edu.cz a stránek imysleni.cz pro rozvoj digitálních kompetencí žáků. V případě základních škol se stránkami hodně pracuje nebo plánuje pracovat 22 % škol, které vyučují podle revidovaného RVP, a dalších 61 % škol plánuje stránky využívat alespoň z části. V případě gymnázií je obeznámenost nižší – 6 % škol, které již vyučují podle revidovaného RVP, o zdroji nevědělo a dalších 19 % s ním není dostatečně seznámeno.

Tab. 10: Využívání stránek revize.edu.cz a imysleni.cz pro rozvoj digitálních kompetencí žáků a žáček podle toho, zda školy začaly vyučovat podle revidovaného RVP

	Vyučují dle revidovaného RVP				Nevyučují dle revidovaného RVP			
	ZŠ		Gymnázia		ZŠ		Gymnázia	
	N = 1085	%	N = 102	%	N = 435	%	N = 56	%
Ano, chtějí s nimi hodně pracovat/Už s nimi hodně pracují	241	22	25	25	72	17	8	14
Některé z nich využijí/Některé již využívají	667	61	52	51	234	54	22	39
O tomto zdroji učebních materiálů zatím nevěděli	23	2	6	6	11	3	8	14
Revize.edu.cz nepoužívají, ale čerpají z imysleni.cz	51	5	-	-	14	3	-	-
S těmito materiály zatím nejsou moc seznámeni	103	9	19	19	104	24	18	32

5. Postoje a podmínky na školách, které ještě nezačaly s výukou podle revidovaného RVP

V této části zprávy se zaměříme na popis podmínek a postojů pro revizi ŠVP u takových škol, které se na průběh těchto změn teprve chystají. Z celkového vzorku základních škol odkládá 29 % škol revizi ŠVP na pozdější dobu. Z otevřených odpovědí byla zaznamenána část, kterou můžeme označit za rezistenci vůči změně. Rezistence je běžnou reakcí, které se nelze zcela vyhnout. Ta se může promítat na individuální rovině (odmítání ze strany učitelů/učitelek) nebo na úrovni školy (neztotožnění se s vizí školy). V odpovědích na důvody, proč ještě ve školách nezačaly s výukou podle revidovaného RVP, jsme zaznamenali část ředitelů či ředitelky, která se neztotožňuje s touto změnou a nevnímá ji jako krok správným směrem. Názor vedení školy je přitom klíčový v procesu přijímání a zavádění změn na školách. Negativní postoj vedení škol tak může vést k odmítnutí změn na celé úrovni školy.

Dále jsme zaznamenali zdrženlivý postoj vedení škol. Při zavádění změny si chtějí počkat na zpětnou vazbu od škol, které revizi ŠVP již udělaly. Posledním významným důvodem, proč školy k revizi ŠVP zatím nepřistoupily, je, že současnou revizi vnímají jako dílčí a čekají na tzv. velkou revizi. Nechtějí opakovaně v relativně krátké době upravovat ŠVP a učební plány.

Obecně lze konstatovat, že na školách je odmítavý postoj ke změnám ŠVP. Například ani situace kolem pandemie covidu-19 nevedla mnoho škol ke změnám ŠVP. Z inspekčních správ ČŠI vyplývá, že jenom 15 % pedagogů a pedagožek chtělo upravit obsah vyučovacích předmětů i po ukončení distanční výuky (ČŠI 2021).

Z výzkumu věnovaného názorům učitelů a učitelek základních škol na potřebu změn ve školním vzdělávání dále vyplývá, že jenom 32 % učitelek a učitelů vnímá kurikulární reformu jako důvod změny svého profesního přesvědčení (Straková 2018). Oddalování zavádění změn do ŠVP je tedy potřeba chápat v kontextu celkového naladění škol na změny. Rýdl (2003) upozorňuje, že samotné školy jsou z jisté perspektivy nejvýznamnějším aktérem v oblasti inovací. Právě školy totiž rozumějí nejlépe lokálním potřebám vzdělávání a jsou přímými aktéry implementace. Nesoulad mezi cíli revize a vizemi škol výrazně ovlivňuje samotný průběh zavádění změn. Celková nízká míra připravenosti pedagogického sboru na výuku dle inovovaného RVP spolu s náročností úprav ŠVP jsou významnými riziky období implementace.

V následující tabulce jsou uvedena plánovaná období, kdy školy chtějí nebo plánují implementovat změnu do ŠVP. Můžeme konstatovat, že odkládání změny je relativně výraznou strategií. V případě základních škol plánuje velká část škol postupné zavádění změn do výuky, 58 % škol chce nejprve zavést změny na prvním stupni a až později na druhém stupni. Na druhou stranu v příštím školním roce můžeme očekávat významný nárůst škol, které budou vyučovat podle revidovaného RVP. V případě gymnázií pak 53 % dotázaného vzorku plánuje zavést změnu v září 2023.

Tab. 11: Období, na které se školy připravují jako na začátek výuky podle revidovaného RVP podle typu škol

	ZŠ		Gymnázia	
	N = 443	%	N = 57	%
září 2023 jen na 1. stupni	255	58	30	53
září 2023 na 1. stupni i 2.	167	38		
září 2024	-	-	9	16
září 2025	-	-	11	19
Noví	21	5	7	12

Z pohledu toho, kdo má změnu ŠVP na starosti, z dotazníkového šetření vyplývá, že na základních školách i gymnáziích má koordinaci ŠVP na starosti primárně ředitel školy. Týká se to 69 % základních škol, které ještě nevyučují podle revidovaného RVP, a 67 % gymnázií. V případě základních škol je dále výraznější role koordinátora ŠVP (35 % škol), zástupce ředitele (31 %) a ICT metodika/koordinátora (23 % škol). V nejmenší míře má naopak koordinaci ŠVP na starosti menší tým (9 % škol). Role koordinátora ŠVP je ale u škol, které ještě výuku dle revidovaného RVP nezahájily, výrazně nižší.

V případě gymnázií, která ještě s výukou dle revidovaného RVP nezačala, je silná role ředitele (67 %), koordinátora ŠVP (53 %) a zástupce ředitele (51 %). V nejmenší míře má naopak koordinaci ŠVP stejně jako v případě ZŠ na starosti menší tým (12 % škol). Podobně jako v případě základních škol, které ještě výuku dle revidovaného RVP nezahájily, je role ředitele škol výrazně vyšší.

Koordinaci změny ŠVP má zpravidla na starosti ředitel školy jakožto lídr změny. Do jisté míry se do koordinace změny pak zapojuje také koordinátor ŠVP a ICT metodik. Tyto vůdčí role je pak třeba doplňovat o diskuzi celého pedagogického sboru s určitou mírou zapojení celého sboru. Koordinace v takové diskuzi může být náročnější na vyjednávání a může prodlužovat období příprav. Na druhé straně se jedná o výhodnou strategii, jak dosáhnout konsenzu napříč pedagogickým sborem.

Tab. 12: Osoby koordinující ŠVP na základních školách a gymnáziích podle toho, zda vyučují podle revidovaného RVP

	Celkem		Nevyučují dle revidovaného RVP		Vyučují dle revidovaného RVP	
Základní školy						
	N = 1553	%	N = 443	%	N = 1110	%
Ředitel/ ředitelka	1043	67	305	69	738	66
Zástupce ředitele	529	34	137	31	392	35
Koordinátor ŠVP	701	45	153	35	548	49
ICT metodik/koordinátor	489	31	101	23	388	35
Učitel informatiky	393	25	91	21	302	27
Menší tým s rozdělenými působnostmi	116	7	40	9	76	7
Gymnázia						
	N = 162	%	N = 57	%	N = 105	%
Ředitel/ ředitelka	93	57	38	67	55	52
Zástupce ředitele	74	46	29	51	45	43
Koordinátor ŠVP	82	51	30	53	52	50
ICT metodik/koordinátor	75	46	25	44	50	48
Učitel informatiky	63	39	22	39	41	39
Menší tým s rozdělenými působnostmi	13	8	7	12	6	6

Tab. 13: Tvorba plánu rozvoje v digitální oblasti podle toho, zda vyučují podle revidovaného RVP

	Nevyučují dle revidovaného RVP		Vyučují dle revidovaného RVP	
Základní školy				
	N = 434	%	N = 1057	%
Plán tvoří pověřená osoba	139	32	431	41
Plán tvoří skupina pověřených osob (z řad učitelů, vedení školy)	101	23	292	28
Nemají plán rozvoje v digitální oblasti	133	31	235	22
Na tvorbě plánu se různými způsoby podílí většina pedagogických pracovníků školy	56	13	90	9
Plán tvoří externí subjekt	5	1	9	1
Gymnázia				
	N = 56	%	N = 99	%
Plán tvoří pověřená osoba	17	30	38	38
Plán tvoří skupina pověřených osob (z řad učitelů, vedení školy)	29	52	42	42
Nemají plán rozvoje v digitální oblasti	6	11	15	15
Na tvorbě plánu se různými způsoby podílí většina pedagogických pracovníků školy	3	5	3	3
Plán tvoří externí subjekt	1	2	1	1

Pozitivní informací je, že školy, které se ještě jen připravují na výuku digitálních kompetencí, už mají zpracovaný plán rozvoje školy v digitální oblasti. K tvorbě plánu rozvoje školy v digitální oblasti se rozhodlo přibližně 70 % základních škol a 89 % gymnázií ze vzorku.

V případě základních škol se na tvorbě dokumentu nejčastěji podílela jenom jedna pověřená osoba (32 %). Ve 23 % případů se na tvorbě plánu podílela skupina pověřených osob a na 13 % škol se na tvorbě plánu podílí většina pracovníků školy. Jenom ojediněle školy využily služeb externích subjektů.

V případě gymnázií se na tvorbě dokumentu pak nejčastěji podílela skupina pověřených osob (52 %) či jenom jedna pověřená osoba (30 %). Pouze na 5 % škol se na tvorbě plánu podílí většina pracovníků školy. Jenom ojediněle školy využily služeb externích subjektů.

Tab. 14: Obsazenost pozice ICT metodika/koordinátora podle typu škol a (ne)zahájení výuky podle revidovaného RVP

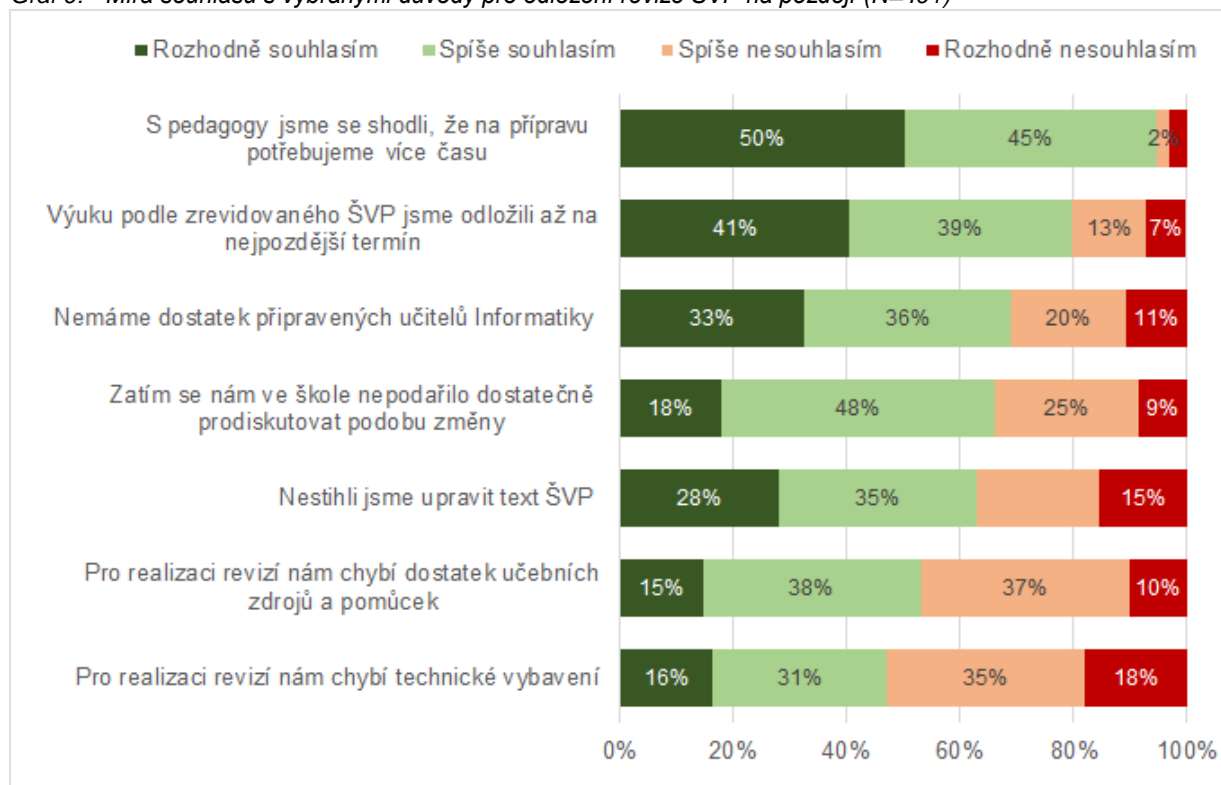
	Nevyučují dle revidovaného RVP		Vyučují dle revidovaného RVP	
	N	%	N	%
ZŠ	302	69	911	84
Gymnázia	45	80	100	97

Personální vybavenost zejména základních škol se výrazně liší podle toho, zda už vyučují podle revidovaného RVP. Školy, které se na revizi připravují, mají méně často obsazenou pozici metodika nebo koordinátora.

V případě základních škol je na 69 % škol obsazena pozice ICT metodika a v případě gymnázií se pak jedná o 80 % škol, které ještě nevyučují dle revidovaného RVP.

Z pohledu důvodů, proč školy ještě nezačaly vyučovat dle revidovaného RVP, je nejvýznamnějším důvodem potřeba většího množství času na přípravu (95 % souhlasných odpovědí). Z dalších důvodů se jedná velmi často také o to, že školy odložily výuku dle zrevidovaného ŠVP (80 %); 69 % škol ze vzorku pak naráží na to, že nemají dostatek připravených učitelů informatiky a 66 % škol zatím změny dostatečně neprodiskutovalo. V případě 63 % škol nestihli upravit text ŠVP a v nejmenší míře se mezi důvody objevuje nedostatek učebních zdrojů a pomůcek (53 %) a chybějící technické vybavení (47 %).

Graf 9: Míra souhlasu s vybranými důvody pro odložení revize ŠVP na později (N=491)



Nejmenší kumulace důvodů, pro které školy nezačaly vyučovat podle zrevidovaného RVP, je na gymnáziích. Jak se ukazuje, pro gymnázia je největší otázkou samotná diskuse o podobě změny, která pravděpodobně neproběhla nebo z ní nevzešel konsenzus. Z toho pramení i potřeba většího množství času na přípravu nebo to, že školy ještě nestihly upravit samotný text ŠVP.

Na základních školách více než polovina vzorku uváděla vícero významných bariér. Nejčastěji potřebují školy čas na přípravu, a tak odkládají revizi na později. Problémem je, že školy nemají ještě prodiskutovanou podobu změny/revize. Vysoký podíl základních škol také nemá dostatečně připraveny učitele a učitelky informatiky.

5.1. Přípravenost na výuku

Míra připravenosti pedagogických sborů na školách, které ještě nezačaly vyučovat podle revidovaného RVP, je výrazně nižší než na školách, které podle něj již vyučují. Tyto výsledky jsou odpovídající potřebě většího množství času na přípravu.

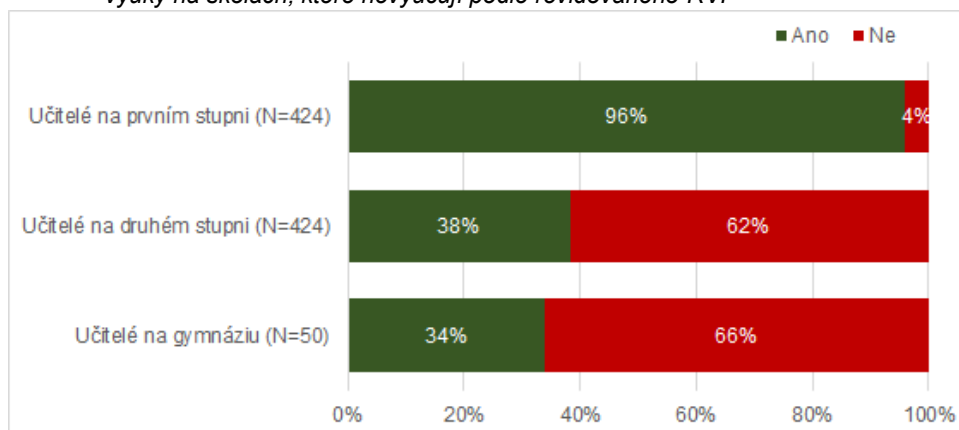
V případě základních škol, které ještě nevyučují dle revidovaného RVP, respondenti uvedli, že jsou učitelé spíše připraveni (53 %) či spíše nepřipraveni (42 %) na rozvoj digitálních kompetencí žáků. V případě gymnázií jsou pak učitelé spíše připraveni na 45 % škol a spíše nepřipravení také na 45 % škol.

Tab. 15: *Nakolik je vaše škola připravena na rozvoj digitálních kompetencí žáků? (ZŠ N=439, gymnázium N=56)*

	Nevyučují dle revidovaného RVP		Vyučují dle revidovaného RVP	
	N	%	N	%
Základní školy				
Učitelé a učitelky jsou zcela připravení	15	3	104	15
Učitelé a učitelky jsou spíše připravení	232	53	531	76
Učitelé a učitelky jsou spíše nepřipravení	186	42	62	9
Učitelé a učitelky jsou zcela nepřipravení	6	1	2	0
Gymnázia				
Učitelé a učitelky jsou zcela připravení	6	11	16	22
Učitelé a učitelky jsou spíše připravení	25	45	44	61
Učitelé a učitelky jsou spíše nepřipravení	25	45	11	15
Učitelé a učitelky jsou zcela nepřipravení	0	0	1	1

Nízká míra připravenosti učitelů a učitelek se projevuje i jako potřeba podpory učitelů a učitelek pro výuku digitálních kompetencí. Nejvyšší míru potřeby podpory vidí vedení škol pro učitele a učitelky na prvním stupni. Jenom 4 % škol ze vzorku považují pedagogický sbor prvního stupně za dostatečně připravený na výuku podle revidovaného RVP. Značnou potřebu podpory vykazují i učitelé a učitelky na druhém stupni ZŠ a na gymnáziích, kdy jenom na přibližně jedné ze tří škol považují učitele a učitelky za dostatečně připravené.

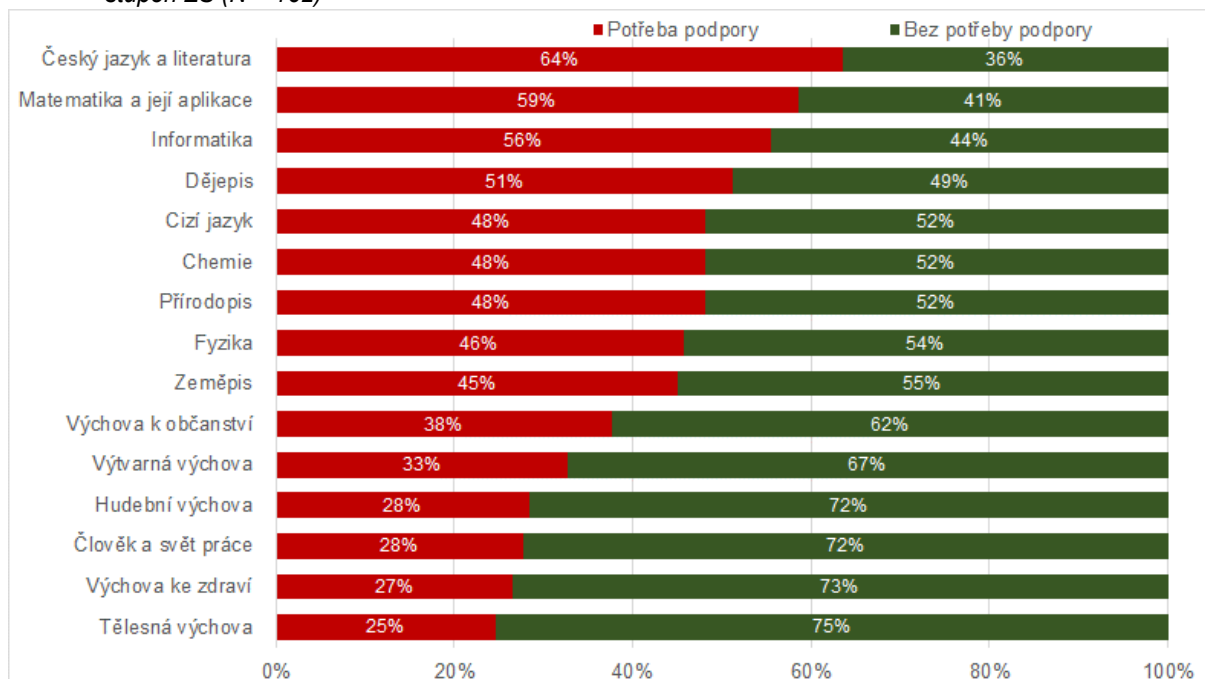
Graf 10: Potřebná podpora učitelů a učitelek pro výuku digitálních kompetencí podle stupně výuky na školách, které nevyučují podle revidovaného RVP



Co se týká předmětů, ve kterých dle hodnocení ředitelů potřebují učitelé druhého stupně ZŠ další podporu pro rozvoj digitálních kompetencí žáků, nejvýraznější potřeba podpory je patrná v českém jazyce a literatuře (potřebu podpory vyjádřilo 64 % škol) a dále v matematice (59 %).

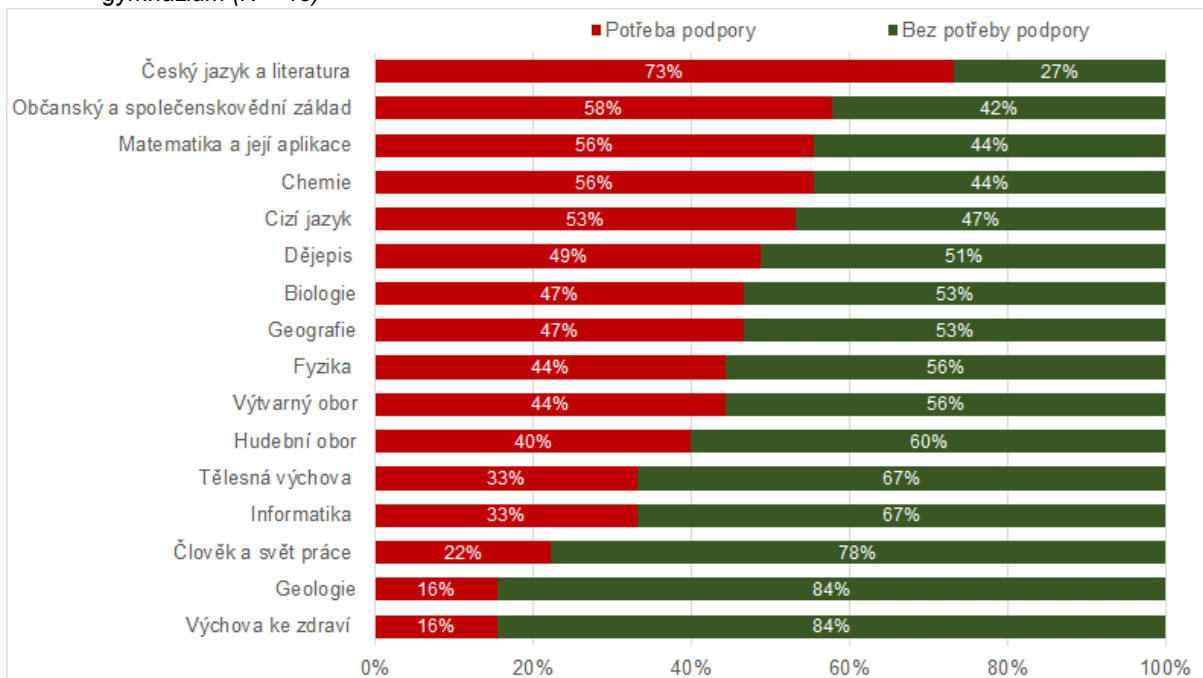
Více než 50 % škol dále vyjádřilo potřebu podpory v informatice (56 %) a dějepisu (51 %), 45–48 % škol pak potřebuje podporu ve výuce cizích jazyků (48 %), chemie (48 %), přírodopisu (48 %), fyziky (46 %) a zeměpisu (45 %).

Graf 11: Skladba předmětů, ve kterých učitelé potřebují podporu pro výuku digitálních kompetencí žáků, druhý stupeň ZŠ (N = 162)



Menší podíl škol vyjadřoval pak potřebu podpory rozvoje digitálních kompetencí žáků v předmětech: výchova k občanství (38 %), výtvarná výchova (33 %), hudební výchova (28 %), člověk a svět práce (28 %), výchova ke zdraví (27 %) a tělesná výchova (25 %). Nižší vyjádření potřeby podpory v těchto předmětech však pravděpodobně bude způsobeno spíše tím, že v rámci nich rozvoj digitálních dovedností žáků nebude vnímán jako natolik klíčový.

Graf 12: Skladba předmětů, ve kterých učitelé potřebují podporu pro výuku digitálních kompetencí žáků, gymnázium (N = 45)



Pokud jde o předměty, ve kterých dle hodnocení ředitelů potřebují učitelé gymnázií další podporu pro rozvoj digitálních kompetencí žáků, nejvýraznější potřeba podpory je patrná v českém jazyce a literatuře (potřebu podpory vyjádřilo 73 % škol).

Více než 50 % škol pak vyjádřilo potřebu podpory v oblasti občanského a společenskovědního základu (58 %), v matematice (56 %), chemii (56 %) a ve výuce cizího jazyka (53 %). Menší podíl škol pak vyjadřoval potřebu podpory rozvoje digitálních kompetencí žáků v dějepise (49 %), biologii (47 %), geografii (47 %), fyzice (44 %) a výtvarných oborech (44 %), 40 % škol by dále potřebovalo podporu učitelů v hudebních oborech a třetina škol v informatice a v tělesné výchově.

Pouze 22 % škol pak potřebuje podporu rozvoje digitálních kompetencí v oblasti člověk a svět práce a 16 % škol v geologii či výchově ke zdraví. Nižší vyjádření potřeby podpory v těchto předmětech však pravděpodobně bude způsobeno spíše tím, že v rámci nich rozvoj digitálních dovedností žáků nebude vnímán jako natolik klíčový.

Stránky revize.edu.cz a imysleni.cz jsou relativně využívaným zdrojem i na školách, které ještě nezačaly vyučovat podle revidovaného RVP. V případě základních škol se stránkami hodně pracuje nebo plánuje pracovat 17 % škol a dalších 54 % škol plánuje stránky využívat alespoň z části. V případě gymnázií je obeznámenost nižší, 12 % škol o zdroji nevědělo a dalších 35 % škol s ním není dostatečně seznámeno.

Avšak tyto zdroje se zároveň neukázaly jako podpora pro výraznější pocit připravenosti na výuku digitálních kompetencí. Učitelé a učitelky vykazují podobnou míru (ne)připravenosti podle toho, zda využívají, nebo nevyužívají daný zdroj. Zaznamenány byly rozdíly v deklarovaném dostatku materiálu pro výuku digitálních kompetencí. Můžeme tedy konstatovat, že pro učitele je tento zdroj významný z pohledu inspirace, ale nezvyšuje pocit připravenosti. Předpokládáme tedy, že učitelé a učitelky

potřebují dostávat podporu nejen nepřímou formou, ale především prostřednictvím dalšího vzdělávání v dovednostech, na které využívání materiálů nemá tak významný dopad.

Tab. 16: Využívání stránek *revize.edu.cz* a *imysleni.cz* pro rozvoj digitálních kompetencí žáků a žaček podle toho, zda školy začaly vyučovat podle revidovaného RVP

	Nevyučují dle revidovaného RVP				Vyučují dle revidovaného RVP			
	ZŠ		Gymnázia		ZŠ		Gymnázia	
	N = 435	%	N = 56	%	N = 1085	%	N = 102	%
Ano, chtějí s nimi hodně pracovat/Už s nimi hodně pracují	72	17	8	14	241	22	25	25
Některé z nich využijí/Některé již využívají	234	54	22	39	667	61	52	51
O tomto zdroji učebních materiálů zatím nevěděli	11	3	8	14	23	2	6	6
Revize.edu.cz nepoužívají, ale čerpají z imysleni.cz	14	3	-	-	51	5	-	-
S těmito materiály zatím nejsou moc seznámeni	104	24	18	32	103	9	19	19

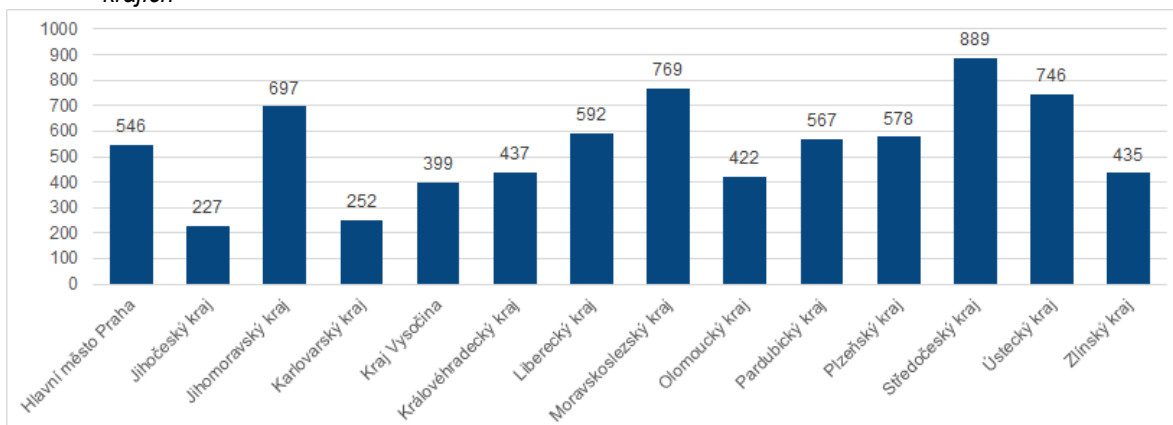
6. Dosavadní podpora a potřeby pro připravenost k revizi RVP

Národní pedagogický institut České republiky poskytoval během kalendářního roku 2022 vzdělávací akce na podporu implementace RVP ve školách. V průběhu období leden–říjen 2022 bylo nabídnuto celkem 1231 vzdělávacích akcí, na které se přihlásilo celkem 14862 účastníků. Celkově bylo v období leden–říjen proškoleny 7556 unikátních účastníků, což znamená, že se jeden účastník průměrně zapojil do 2 vzdělávacích akcí. V největší míře se do vzdělávání zapojovali účastníci ze Středočeského, Moravskoslezského, Ústeckého a Jihomoravského kraje.

Tab. 17: Realizovaná podpora v souvislosti s implementací revidovaného RVP

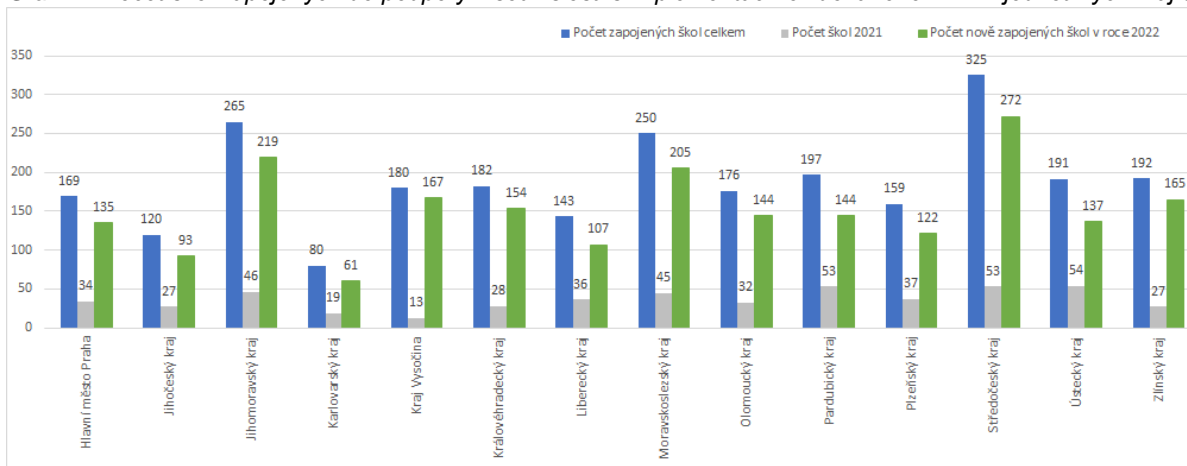
	Počet nabízených vzdělávacích akcí	Počet uzavřených vzdělávacích akcí	Počet zrušených vzdělávacích akcí	Počet přihlášených účastníků
leden	133	114	18	1323
únor	170	163	7	2244
březen	198	192	6	2680
duben	152	140	12	1673
květen	168	147	15	1735
červen	99	85	12	1235
červenec	7	1	0	8
srpen	20	4	1	76
září	119	51	13	1244
říjen	165	61	14	2644
Celkový součet	1231	958	98	14862

Graf 13: Počet účastníků zapojených do podpory v souvislosti s implementací revidovaného RVP v jednotlivých krajích



Když se zaměříme na počet zapojených škol, tak se do podpory v souvislosti s revidovaným RVP zapojilo v roce 2022 celkem 2629 škol. Z těchto škol jich celkově 504 již bylo přihlášeno k podpoře také v roce 2021. Nově tedy bylo do podpory v období leden–říjen 2022 zapojeno 2125 škol.

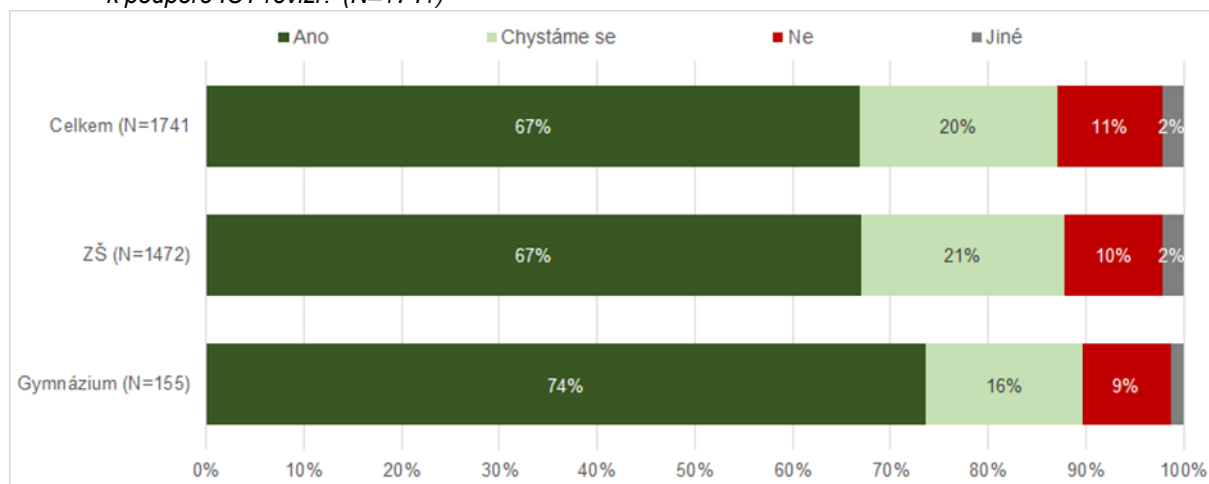
Graf 14: Počet škol zapojených do podpory v souvislosti s implementací revidovaného RVP v jednotlivých krajích



V rámci dotazníkového šetření se více než dvě třetiny škol účastnily vzdělávání, konference či setkání, které nabízel NPI ČR (67 %), z toho se 51 % účastnilo akcí ve více oblastech a 16 % v jedné oblasti. Pětina škol se chystá nějaké akce zúčastnit a desetina se žádné akce neúčastnila. Ze škol, které se neúčastnily, 4 % o nabídce bezplatné podpory nevěděla, 5 % podporu nepotřebovalo a 1 % nabídka nevyhovovala.

Mezi gymnázii je vyšší podíl škol, které se účastnily bezplatné podpory od NPI ČR, než mezi základními školami (o 7 %). U základních škol je mírně vyšší podíl škol, které se chystají podpory teprve účastnit (o 5 %).

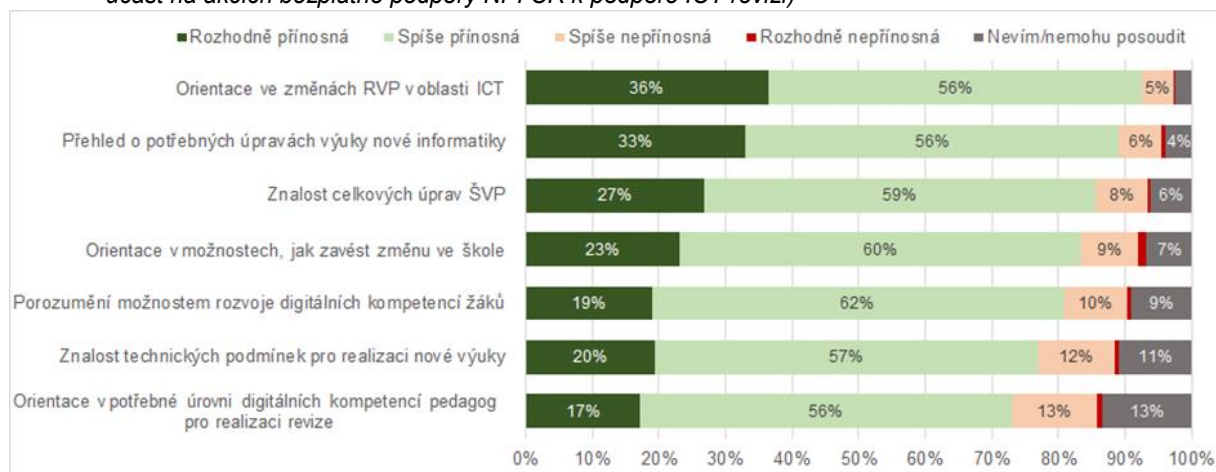
Graf 15: Účastnili jste se vzdělávání, konzultací, konferencí či setkávání v rámci bezplatné podpory od NPI ČR k podpoře ICT revizí? (N=1741)



Pro lepší přehlednost nebyla do grafu zařazena třídící kategorie „Jiné“, tedy školy, které se neklasifikovaly ani jako gymnázia ani jako ZŠ.

Školy, které využily možnost bezplatné podpory od NPI ČR k podpoře ICT revizí, považují podporu ve zkoumaných oblastech za přínosnou. Nejlépe hodnocena byla přínosnost v orientaci ve změnách RVP v oblasti ICT, kterou považuje za přínosnou 92 % škol (36 % za velmi přínosnou a 56 % za spíše přínosnou). Ostatní oblasti jsou považovány za přínosné více než 70 % škol.

Graf 16: Nakolik byla pro vaši školu přínosná účast na vzdělávacích akcích v následujících oblastech (N=1164; účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)



Ve všech porovnávaných oblastech vykazují základní školy vyšší míru přínosnosti než gymnázia. Nejpatrnější rozdíly nalezneme u orientace v možnostech, jak zavést změnu ve škole (o 9 %), u orientace v potřebné úrovni digitálních kompetencí pedagogů pro realizaci revize (o 9 %) a u znalosti celkových úprav ŠVP (o 8 %).

Tab. 18: Pozitivní přínosnost účasti na vzdělávacích akcích v následujících oblastech – zobrazeny jen odpovědi rozhodně a spíše přínosná; účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí

Nakolik byla pro Vaši školu přínosná účast na vzdělávacích akcích v následujících oblastech?	Celkem (N=1164)	ZŠ (N=986)	Gymnázium (N=114)
Orientace ve změnách RVP v oblasti ICT	93%	93%	86%
Znalost celkových úprav ŠVP	85%	86%	78%
Přehled o potřebných úpravách výuky nové informatiky	89%	90%	84%
Znalost technických podmínek pro realizaci nové výuky	77%	77%	74%
Orientace v potřebné úrovni digitálních kompetencí pedagogů pro realizaci revize	73%	74%	65%
Porozumění možnostem rozvoje digitálních kompetencí žáků	81%	81%	75%
Orientace v možnostech, jak zavést změnu ve škole	83%	84%	75%

Pro školy byla tedy podpora nejvíce přínosná v orientaci ve změnách RVP v oblasti ICT a v návaznosti na to v potřebných úpravách výuky nové informatiky. Obecně za vyšší přínos považují školy podporu pro výuku v nové informatice nežli podporu pro výuku digitálních kompetencí. Hodnocení koresponduje s mírou poskytované podpory, jelikož vzdělávací akce cílily spíše na orientaci ve změnách, které školy čekají, a na postupy, jak tyto změny zavádět. Podpora dále byla zacílena především na výuku nové informatiky.

Z pohledu konkrétních aspektů přínosnosti byly školy doptávány na podobu změn, které na škole provedly na základě účasti na vzdělávacích akcích. V následujících tabulkách je vidět, že velká část škol se na provádění změn ještě připravuje. V množství prováděných změn byla pro školu přínosná spolupráce s jiným subjektem nežli s NPI ČR. To je dáno i tím faktorem, že na trhu se vzdělávací nabídkou a pomocí školám existuje výrazná konkurence, která se rovněž zaměřila na oblast podpory digitálních dovedností a nové informatiky, jež je v současné době prioritou ve vzdělávání. V případě jiných vzdělávacích organizací však v rámci kontroly kvality není nastavená kontrola k cílům změny RVP, což výrazně usnadňuje proces tvorby nabídky pro školy.

Ve změnách zaměřených na podporu ICT metodiků byl nejvýznamnější přínos NPI ČR v oblastech provádění analýz ŠVP. Školy tak zjistily, co z nového obsahu už mají pokryté a co bude potřeba změnit. V budoucnu lze očekávat, že školy budou potřebovat podpořit ve kvalifikačním vzdělávání ICT metodiků.

V oblasti **ICT metodika či koordinátora**, pracovníka, který má za úkol pomáhat kolegům ve škole s využíváním digitálních technologií ve výuce a s rozvojem digitálních kompetencí žáků, velká část škol žádné změny nezavedla nebo je již měla zavedené. Tato situace je nejpatrnější u ustanovení pozice pro ICT metodika či koordinátora (64 %).

Alespoň pětina škol jednotlivé změny připravuje, nejčastěji se chystají vyslat ICT metodika či koordinátora vzdělávání (40 %). Pokud školy v oblasti ICT metodika či koordinátora změny zavedly, častěji spolupracovaly s jinými organizacemi než NPI ČR nebo je zavedly samy. Pokud školy využívaly podporu NPI ČR, nejčastěji se týkala posláním ICT metodika či koordinátora vzdělávání (5 %).

Základní školy se na jednotlivé změny připravují častěji než gymnázia, která častěji uvádí, že jednotlivé změny již mají zavedené nebo je nezavádí.

Tab. 19: Jaké změny jste uskutečnili na základě podpory NPI ČR: ICT metodik/koordinátor (účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)

Ustanovili jsme ve škole tuto pozici	Celkem (N=1102)	ZŠ (N=929)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	19%	19%	11%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	64%	63%	74%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	1%	1%	0%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	2%	2%	2%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	14%	15%	13%
ICT metodika/koordinátora už máme, ale upravili jeho pracovní náplň	Celkem (N=1101)	ZŠ (N=929)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	30%	32%	15%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	52%	50%	71%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	2%	2%	0%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	2%	2%	1%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	14%	14%	13%
Poslali jsme ho na vzdělávání, aby byl kvalifikovaný	Celkem (N=1099)	ZŠ (N=927)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	40%	42%	19%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	37%	35%	55%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	5%	5%	6%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	5%	5%	8%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	12%	13%	12%

Školy zaváděly změny týkající se **auditů školy v digitální oblasti** nejčastěji samy či s pomocí jiné organizace než NPI ČR. S pomocí NPI ČR školy nejčastěji prováděly analýzu ŠVP, aby zjistily, co již mají pokryté a co bude potřeba změnit. Na více než pětinu škol se změny z této oblasti připravují či plánují a na více než čtvrtině škol jsou již změny zavedené nebo je školy neplánují zavádět.

Gymnázia mírně častěji než základní školy uvádí, že jednotlivé změny v dané oblasti již zavedla nebo je neplánují zavádět. Základní školy zase častěji využívaly podporu NPI ČR.

Tab. 20: Jaké změny jste uskutečnili na základě podpory NPI ČR: Audit školy v digitální oblasti (účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)

Provedli jsme analýzu ŠVP, co z nového obsahu RVP už máme pokryté, co bude potřeba změnit	Celkem (N=1098)	ZŠ (N=925)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	23%	23%	22%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	27%	27%	35%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	9%	9%	4%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	7%	7%	3%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	34%	34%	37%
Provedli jsme audit vybavení digitálními technologiemi a bezpečností digit. infrastruktury	Celkem (N=1097)	ZŠ (N=924)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	24%	24%	19%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	30%	29%	42%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	3%	3%	3%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	4%	4%	1%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	38%	39%	35%

Vyhodnotili jsme úroveň digitálních kompetencí učitelů	Celkem (N=1095)	ZŠ (N=922)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	30%	30%	26%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	29%	29%	36%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	3%	3%	0%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	3%	3%	0%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	35%	35%	38%

Školy také v oblasti **přístupu k technologiím a jejich začlenění do výuky školy** pro zavedení změn častěji využívaly jiné organizace než NPI ČR. Podpora NPI ČR častěji dopomohla ke změně přístupu k digitální problematice a využívání digitálních technologií ve škole a při vytváření plánu realizace změn souvisejících s novým RVP. Nejméně často byla podpora NPI ČR využita k vytvoření nebo úpravě plánu rozvoje školy v digitální oblasti.

Čtvrtina až třetina škol v této oblasti žádné změny nezavedla či je měla již zavedené a obdobný podíl škol změny v této oblasti teprve připravuje.

Tab. 21: Jaké změny jste uskutečnili na základě podpory NPI ČR: Přístup k technologiím a jejich začlenění do výuky (účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)

Vytvořili jsme nebo upravili plán rozvoje školy v digitální oblasti	Celkem (N=1097)	ZŠ (N=924)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	35%	35%	31%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	31%	31%	39%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	4%	4%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	4%	4%	4%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	26%	26%	26%
Změnil se náš přístup/postoj k digit. problematice a využívání digit. technologií ve škole	Celkem (N=1094)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	23%	23%	19%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	33%	34%	38%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	7%	7%	4%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	8%	8%	5%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	29%	28%	33%
Vytvořili jsme plán realizace změn souvisejících s novým RVP	Celkem (N=1094)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	33%	33%	29%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	24%	24%	33%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	7%	7%	3%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	7%	7%	4%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	29%	28%	31%

V oblasti **vybavení škol technologiemi, ŠVP a profesního rozvoje učitelů** školy změny nejčastěji zaváděly samy či s jinými organizacemi. Nejvyšší podíl škol využil podporu pro doplnění vybavení školy potřebnými technologiemi (45 %), podporu od NPI ČR pro tuto činnost využilo 15 % škol (5 % pomoc jen od NPI ČR a 10 % v kombinaci s dalšími organizacemi). Pomoc NPI ČR využila čtvrtina škol u změny obsahu výuky informatiky nebo zavedení výuky nové informatiky (11 % jen NPI ČR a 14 % v kombinaci s dalšími organizacemi) a pětina škol s pomocí NPI ČR upravovala ŠVP (11 % jen NPI ČR a 9 % v kombinaci s dalšími organizacemi).

Obdobné podíly škol u jednotlivých činnostech změny teprve připravují či je mají již zavedené nebo je neplánují zavádět.

Na rozdíl od základních škol (32 %) gymnázia (42 %) častěji nezavádí nebo již mají zavedenou změnu v obsahu a procesech správy digitální infrastruktury. Častěji než základní školy samy nebo s pomocí jiné organizace ŠVP upravily a změnil obsah výuky informatiky nebo novou informatiku zavedly.

Tab. 22: Jaké změny jste uskutečnili na základě podpory NPI ČR: Vybavení školy technologiemi, ŠVP a profesní rozvoj učitelů (účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)

Doplnili jsme vybavení školy potřebnými digitálními technologiemi	Celkem (N=1093)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	21%	20%	25%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	19%	19%	24%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	5%	5%	3%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	10%	11%	4%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	45%	45%	44%
Změnili jsme obsah a procesy správy digitální infrastruktury	Celkem (N=1093)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	30%	30%	26%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	33%	33%	42%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	3%	3%	0%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	4%	5%	0%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	30%	30%	32%
Upravili jsme ŠVP	Celkem (N=1094)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	22%	21%	22%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	22%	22%	23%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	11%	11%	7%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	9%	10%	5%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	36%	36%	42%
Zlepšily se schopnosti učitelů pracovat s digitálními technologiemi ve škole i při výuce	Celkem (N=1092)	ZŠ (N=920)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	23%	23%	27%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	25%	25%	26%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	6%	6%	2%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	13%	13%	9%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	34%	33%	37%
Změnil se obsah výuky informatiky, zavedla se výuka nové informatiky	Celkem (N=1093)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	22%	21%	18%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	19%	20%	21%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	11%	11%	8%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	14%	14%	9%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	34%	33%	44%
Více učitelů ve více předmětech se ve výuce zaměřuje na rozvoj digitálních kompetencí žáků, pracujeme na koordinaci postupu ve škole	Celkem (N=1093)	ZŠ (N=921)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	32%	31%	37%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	23%	25%	20%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	6%	6%	2%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	9%	9%	3%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	30%	29%	38%

V oblasti **kybernetické bezpečnosti** školy nejčastěji změny nezavádí nebo je již mají zavedené. Výjimku tvoří digitální well-being žáků ve škole, který plánují zavést dvě pětiny škol (40 %) a pouze 29 % škol ho již má zavedený nebo ho zavést neplánuje.

Podporu NPI ČR využívaly školy v této oblasti minimálně. Mnohonásobně častěji změny zaváděly samy nebo s pomocí jiných organizací, například podporu zabezpečení digitální infrastruktury školy využilo 42 % škol u jiných organizací či si zavedlo svépomocí a pouze 4 % škol spolupracovala s NPI ČR.

Základní školy kopírují podíly celkového podílu škol, protože tvoří většinu vzorku. Největší rozdíly oproti gymnáziím opět nalezneme u situace, kdy se změna neplánuje nebo je již zavedená, což gymnázia uvádí častěji.

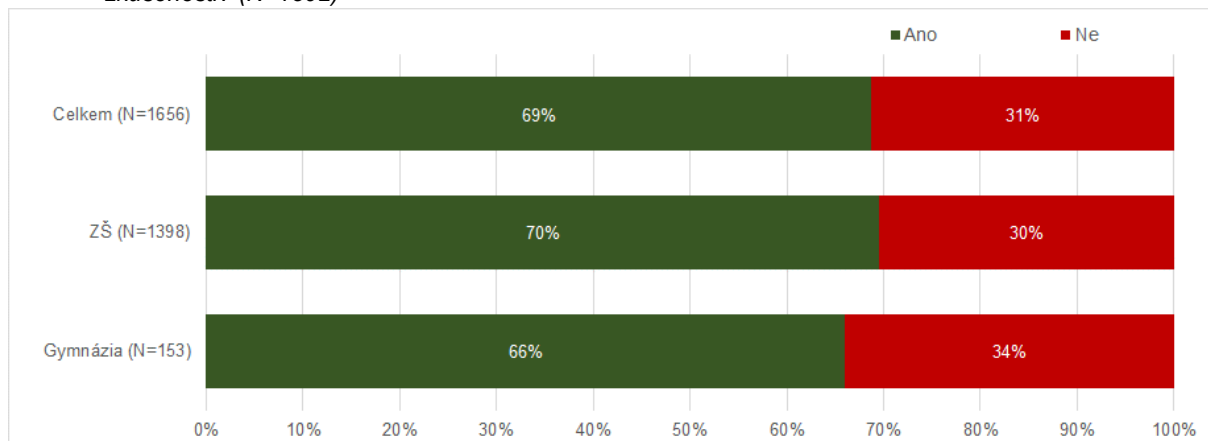
Tab. 23: Jaké změny jste uskutečnili na základě podpory NPI ČR: Kybernetická bezpečnost a související témata (účast na akcích bezplatné podpory NPI ČR k podpoře ICT revizí)

Zabezpečení digitální infrastruktury školy (hw, sw, sítě)	Celkem (N=1092)	ZŠ (N=920)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	13%	13%	10%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	40%	40%	45%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	1%	1%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	3%	3%	1%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	42%	42%	43%
Zabezpečení digitálního obsahu, se kterým se pracuje ve škole a při výuce	Celkem (N=1092)	ZŠ (N=920)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	14%	14%	12%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	42%	42%	50%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	2%	2%	2%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	4%	4%	3%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	38%	38%	34%
Ochrana osobních údajů a soukromí žáků i učitelů	Celkem (N=1092)	ZŠ (N=920)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	6%	6%	4%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	51%	51%	56%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	1%	1%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	2%	2%	2%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	40%	40%	38%
Pravidla pro bezpečné a etické využívání digitálních technologií žáky a učiteli ve škole	Celkem (N=1090)	ZŠ (N=918)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	10%	10%	6%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	50%	49%	58%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	1%	1%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	2%	3%	0%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	37%	37%	35%
Digitální wellbeing žáků ve škole	Celkem (N=1091)	ZŠ (N=919)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	40%	40%	39%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	29%	29%	29%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	2%	2%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	2%	2%	1%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	28%	28%	30%
Vzdělávání žáků v tématech kybernetické bezpečnosti, ochrany zdraví a osobního bezpečí	Celkem (N=1091)	ZŠ (N=919)	Gymnázium (N=113)
Na změnu se připravujeme/plánujeme	15%	14%	12%
Nezavedli jsme/už to máme zavedené	44%	45%	50%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR	2%	2%	1%
Zavedli jsme s pomocí NPI ČR a dalších organizací	4%	4%	1%
Zavedli jsme si sami/s pomocí jiné organizace	35%	35%	37%

6.1. Plán podpory do dalšího období

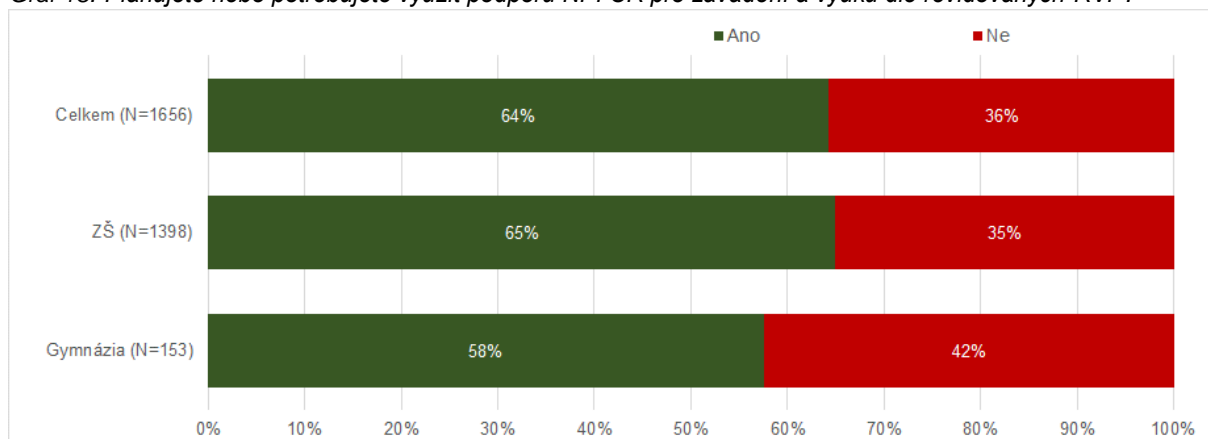
Zájem o pravidelná setkání s ostatními řediteli či učiteli projevilo 69 % škol. Zájem ZŠ kopíruje zájem celého vzorku. Gymnázia projevila zájem ve dvou třetinách.

Graf 17: Měli byste zájem se účastnit s ostatními řediteli/učiteli pravidelných setkání, kde byste si předávali zkušenosti? (N=1592)



Podporu od NPI ČR plánují využít více než tři pětiny škol (64 %), častěji to jsou základní školy (65 %) než gymnázia (58 %).

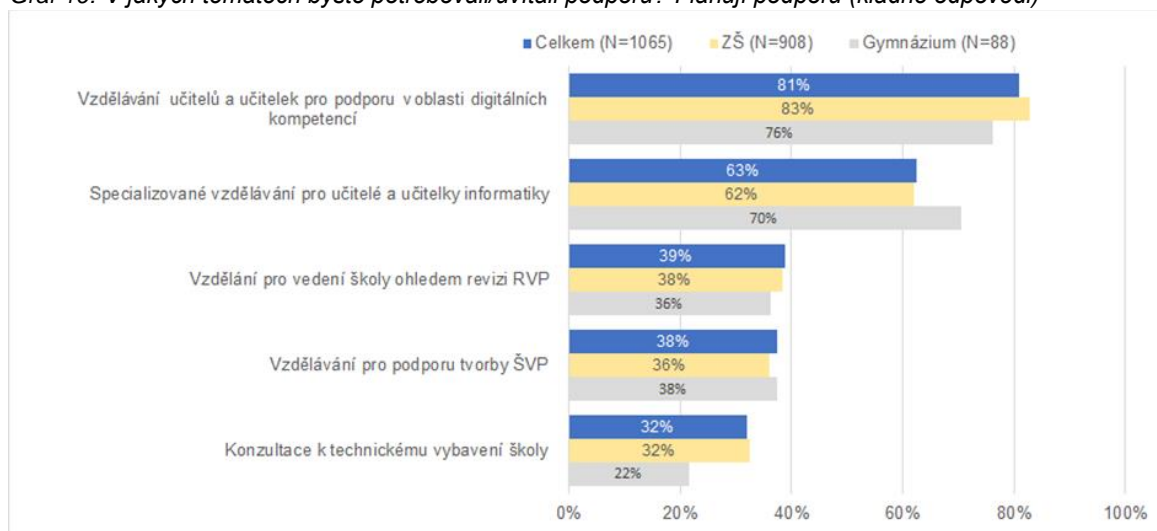
Graf 18: Plánujete nebo potřebujete využít podporu NPI ČR pro zavádění a výuku dle revidovaných RVP?



Nejvíce škol, které plánují nebo potřebují využít podporu NPI ČR pro zavádění a výuku dle revidovaných RVP, by uvítalo **podporu pro vzdělávání učitelů v oblasti digitálních kompetencí** (81 %), častěji to jsou základní školy. Více než tři pětiny škol se vyslovily pro **specializované vzdělávání pro učitele informatiky** (63 %), častěji by podporu v tomto tématu potřebovala gymnázia.

Již nižší podíl škol by ocenil vzdělávání pro vedení školy s ohledem na revizi RVP (39 %) a vzdělávání pro podporu tvorby ŠVP (38 %). Nejnižší podíl škol by potřeboval konzultace k technickému vybavení školy (32 %), nejméně se pro tyto konzultace vyslovovala gymnázia (22 %).

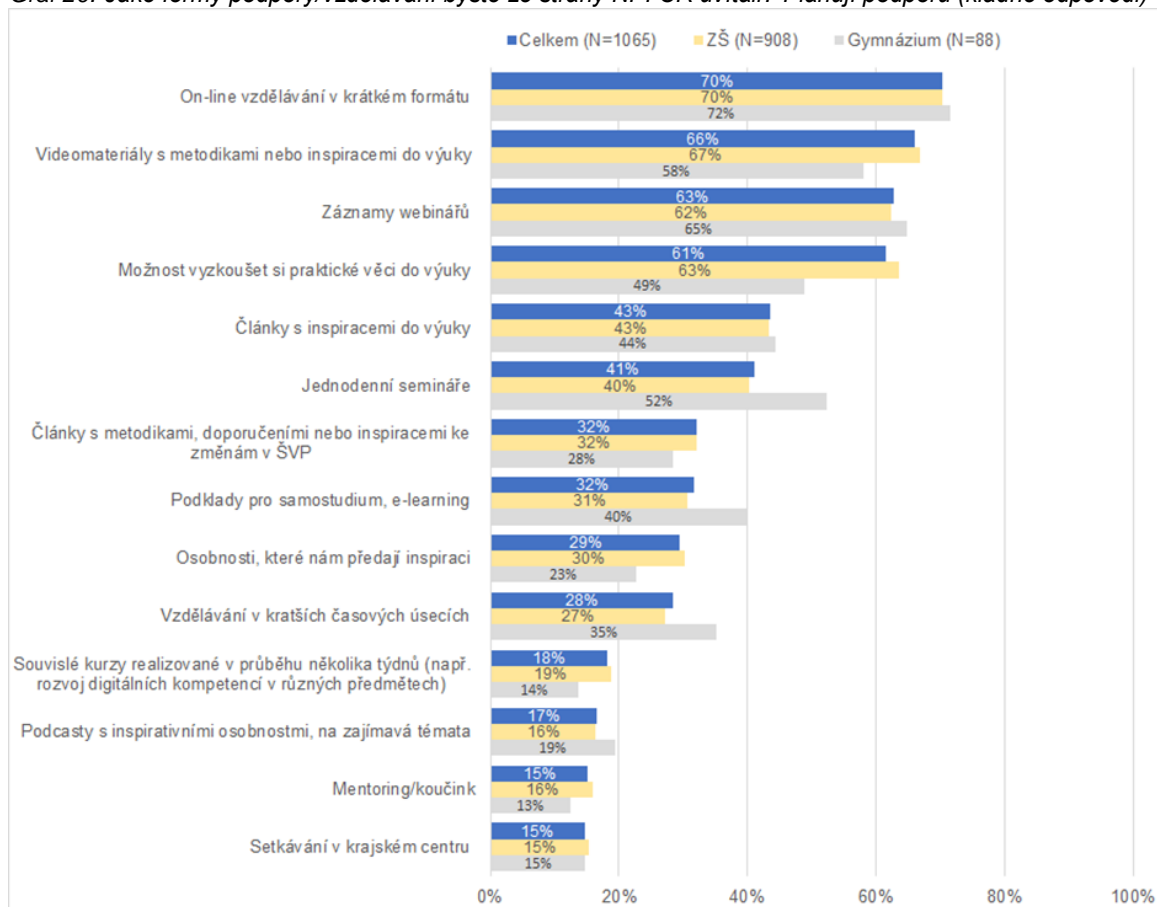
Graf 19: V jakých tématech byste potřebovali/uvítali podporu? Plánují podporu (kladné odpovědi)



Nežádanějšími formami podpory či vzdělávání je online vzdělávání v krátkém formátu (70 %) a videomateriály s metodikami nebo inspiracemi do výuky (66 %). O videomateriály projeví vyšší zájem základní školy (67 %) než gymnázia (58 %). Více než tři pětiny škol by dále ocenily záznamy z webinářů (63 %) a možnost si vyzkoušet praktické věci do výuky (61 %). Možnost vyzkoušení si praktických věcí do výuky je atraktivnější pro základní školy než pro gymnázia (o 15 %). Více než dvě pětiny škol by ocenily články s inspiracemi do výuky (43 %) a jednodenní semináře (41 %). Pro jednodenní semináře se relativně častěji vyjadřovala gymnázia než základní školy (o 12 %).

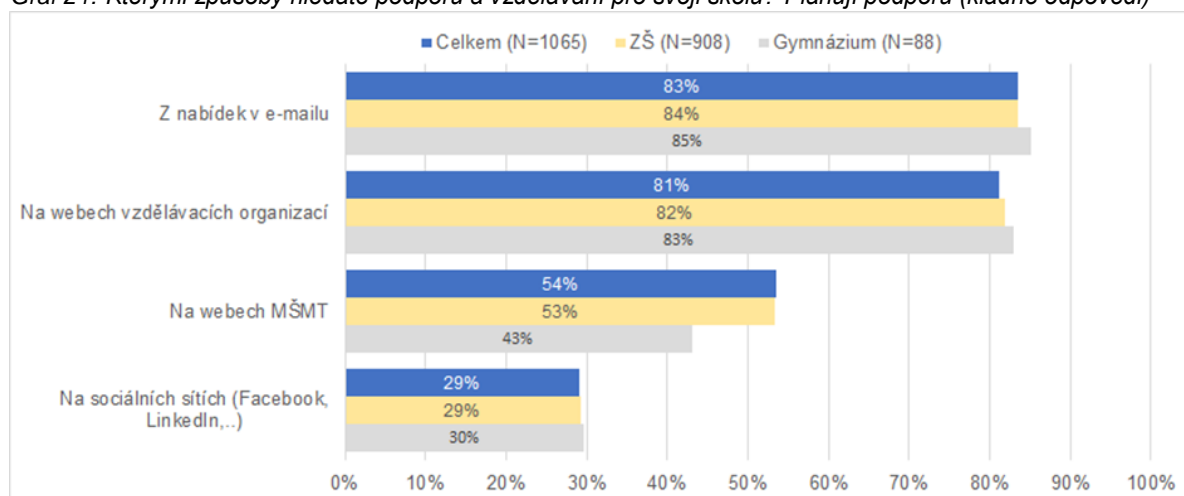
Je patrné, že mezi nežádanějšími formami podpory se vyskytují především ty, které mají krátkou časovou náročnost nebo se dají časově rozložit dle individuální potřeby.

Graf 20: Jaké formy podpory/vzdělávání byste ze strany NPI ČR uvítali? Plánují podporu (kladné odpovědi)



Školy nejčastěji hledají podporu či nabídku vzdělávání v e-mailových nabídkách (83 %) či na webech vzdělávacích organizací (81 %). Více než polovina škol se dívá na weby MŠMT (54 %), častěji základní školy než gymnázia (o 10 %). Znatelně nižší podíl škol využívá k hledání sociální sítě (29 %).

Graf 21: Kterými způsoby hledáte podporu a vzdělávání pro svoji školu? Plánují podporu (kladné odpovědi)



Zdroje

Češková T. (2021). (Klíčové) kompetence v českém vzdělávání: Proč si navzájem nerozumíme? *Studia paedagogica*, 26 (3) 7–28.

Maršíková M., Jelen V. (2019). Hlavní výstupy z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

MŠMT. (2020). Výkaz o řízení škol – MŠMT. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Rýdl K. (2003). *Inovace školských systémů*. Praha: ISV nakladatelství.

Straková, J., Spilková, V., Simonová, J., Friedleandaerová, H., Hanzák T. (2018). Názory učitelů základních škol na potřeby změn ve školním vzdělávání. *Orbis scholae*, 7 (1), 79–100.